

Ang Maayong Balità parti kay Hesu-Kristo nga Gingsulat ni MARCOS Pasayod

Ini nga Maayong Balità hay gingsulat ni Marcos nga ungà ni Maria nga taga-Jerusalem. Ginatawag da siya nga Juan Marcos kag pakaisa siya ni Bernabe. Nakaibahan siya nina Bernabe kag Pablo sa matag-od lang nga tyempo sa primero ninda nga misyon nga magwali ng Maayong Balità. Pagkatapos nakaibahan naman siya ni Pedro kag maayo gid ang inda relasyon sa isa kag isa, nganì gingtawag siya ni Pedro nga iya ungà. Nganì may posibilidad nga ang mga impormasyon nga iya gingsulat diri hay halin kay Pedro.

Gingsulat ini ni Marcos para sa mga bukon Judio, nganì ginaisplikar niya ang parti sa mga tradisyon, patakaran kag kultura ng mga Judio.

Ginapakilaya diri ni Marcos si Hesus bilang Ungà ng Dios. Gingsulat niya diri ang mga 20 ka milagro ni Hesus kag tuyo lang sa iya mga pagpanudlò. Ginapaintindi da niya ang ginghambay ni Hesus, "...ako nga Ungà ng Tawo hay wayà nagkari diri sa kalibutan para magpaserbisyo kundì magserbisyo..." (10:45).

*Ang Pagwali ni Juan nga Miyugbawtismo
Mateo 3:1-12; Lucas 3:1-18; Juan 1:19-28*

¹ Imaw ini ang Maayong Balità* parti kay Hesu-Kristo nga Ungà ng Dios. ² Nagtunà ini nang matuman ang gingsulat ni Propeta* Isaias parti sa ginghambay ng Dios sa iya Ungà, “Ipapadaya ko ang akon mensahero nga mauna sa imo para magpreparar ng imo dayan. ³ Ini nga mensahero hay magasinggit sa tiway nga lugar. Magahambay siya sa mga tawo, ‘Ipreparar nindo ang agihan para sa Ginoo, tadlunga ang dayan nga iya pagaagihan.’ ”

⁴ Nganì natabò ini nang mag-abot si Juan nga Miyugbawtismo sa tiway nga lugar. Nagawali siya sa inda nga nagahambay, “Talikuri nindo ang indo mga kasal-anan kag magpabawtismo para patawaron kamo ng Dios.” ⁵ Madamò gid nga tawo ang nagkadto sa iya halin sa tanan nga banwa nga sakop ng Judea kag sa Jerusalem. Ging-akò ninda ang inda mga salà kag gingbawtismuhan niya sinda sa Subà ng Jordan.

⁶ Ang barò ni Juan hay himò sa buyboy ng kamelyo kag ang iya sinturon hay panit ng hayop. Ang iya pagkaon hay apan kag dugos. ⁷ Imaw ini ang iya ginawali, “May maabot nga masunod sa akon nga mas makagagahom pa kaysa sa akon kag indì gid ako angay aber mag-dukò para magbaskad ng higot ng iya sandalyas. ⁸ Nagabawtismo ako sa indo sa tubì, pero siya ang magabawtismo sa indo sa Espiritu Santo.”

*Ang Pagbawtismo kay Hesus
Mateo 3:13-17; Lucas 3:21-22*

⁹ Nang adto nga tyempo naghaling si Hesus sa Nazaret nga sakop ng probinsya ng Galilea kag nagpabawtismo kay Juan sa Subà ng Jordan. ¹⁰ Paghaw-as ni Hesus sa tubì, nakità nga daan niya nga nag-abri ang langit kag ang Espiritu Santo nga daw salampati hay nagababà pakadto sa iya. ¹¹ Kag igwa ning boses nga nabatian halin sa langit nga naghambay, “Ikaw ang akon pinalanggà nga Ungà; nalilipay gid ako sa imo.”

Ang Pagtintar kay Hesus

Mateo 4:1-11; Lucas 4:1-13

¹² Adto nga daan gingpakadto si Hesus ng Espiritu Santo sa tiway nga lugar. ¹³ Kag didto siya nagtinir sa suyod ng 40 ka adlaw nga ginatinintar ni Satanas kag may mapintas nga mga sapat didto, pero gingserbisuhan siya ng mga anghel.

Ang Pagtawag ni Hesus sa Upat nga Miyugpangisdà

Mateo 4:12-22; Lucas 4:14-15, 5:1-11

¹⁴ Nang mapriso[†] si Juan nga Miyugbawtismo, nagkadto si Hesus sa Galilea kag nagwali ng Maayong Balità halin sa Dios. ¹⁵ Hambay niya, “Nag-abot na ang tamà nga oras kag malapit na nga magahari ang Dios. Ngani talikuran nindo ang indo mga kasal-anan kag magpati sa Maayong Balità.”

¹⁶ Isa ka adlaw mintras nagapanaw si Hesus sa alihid ng Lawà ng Galilea*, nakità niya didto ang magmanghod nga sina Simon kag Andres nga nagataktak ng pukot kay sinda hay miyugpangisdà.

[†] **1:14** 1:14 6:17-29

17 Naghambay si Hesus sa inda, “Nunot kamo sa akon kay tudluan ta kamo sa pagpangisdà ng mga tawo.”* 18 Adto nga daan gingbayaan ninda ang inda mga pukot kag nagnunot sa iya.

19 Mintras nagapadayon pa si Hesus sa pagpanaw, nakità niya ang magmanghod nga sina Santiago* kag Juan nga mga ungà ni Zebedee. Yadto sinda sa inda dyapang* nga nagahukot ng mga pukot, 20 kag ging-agda nga daan sinda ni Hesus. Gingbayaan ninda sa dyapang ang inda tatay kaibahan ang mga ginasuhuyan kag nagnunot sinda sa iya.

Ang Pagpalayas ni Hesus sa Malain nga Espiritu

Lucas 4:31-37

21 Niyan, nagkadto si Hesus kag ang iya mga kaibahan sa banwa ng Capernaum*. Pag-abot ng Adlaw nga Inugpahuway*, nagsuyod nga daan siya sa sinagoga* kag nagtunà sa pagpanudlò.

22 Natingaya gid sa iya pagpanudlò ang mga tawo nga nakabati, kay nagtudlò siya nga may otoridad kag bukon pareho ng mga eskriba*.

23 Adto nga daan may isa ka tawo nga ginasapian ng malain nga espiritu ang nagsuyod sa sinagoga kag nagsinggit, 24 “Hesus nga taga-Nazaret, ano ang humanon mo sa amon? Nagkari ka ba para parusahan kami? Kilaya ko kung sin-o ka: ikaw ang Balaan nga gingsugò ng Dios!”

---

* **1:17** 1:17 Ang gusto nga hambayon hay day-on ang mga tawo para magsunod sinda sa Dios.

²⁵ Pero gingsabyaw ni Hesus ang malain nga espiritu, “Maghipos ka kag magluwas sa iya!”

²⁶ Gingpakurog ng malain nga espiritu ang tawo kag nagasinggit ning tudo mintras nagluwas sa iya. ²⁷ Natingaya gid ang tanan nga tawo nganì nagpangutana sinda sa isa kag isa, “Ano baya ini? Bag-o ini nga pagpanudlò! May otoridad siya sa pagsugò aber sa malain nga mga espiritu kag nagatuman sinda sa iya.”

²⁸ Nganì nabantog nga daan ang balità parti kay Hesus sa bilog nga probinsya ng Galilea.

Ang Pagpang-ayo ni Hesus sa Madamò nga Tawo

Mateo 8:14-17; Lucas 4:38-41

²⁹ Nagluwas si Hesus kag ang iya mga kaibahan sa sinagoga kag nagkadto sa bayay nina Simon kag Andres, kaibahan da sina Santiago kag Juan. ³⁰ Niyan, nagahigdà ang panugangan nga babayi ni Simon kay may sagnat siya. Kag adto nga daan gingpasayod ninda ini kay Hesus. ³¹ Nganì gingpalapitan siya ni Hesus kag ginghawiran sa kamot kag gingpabangon. Nahuwasan siya sa iya sagnat kag gingserbisyuhan niya sina Hesus.

³² Nang manayumsom na kag nagtunod na ang adlaw, gingdaya ng mga tawo kay Hesus ang tanan nga may sakit kag ang ginasapian ng mga demonyo. ³³ Tanan nga tawo sa banwa hay nagtipon sa atubangan ng bayay. ³⁴ Gingpang-ayo ni Hesus ang madamò nga may sarisari nga sakit kag gingpalayas ang madamò nga demonyo. Wayà niya pagtuguti nga maghambay sinda kay sayod ninda kung sin-o siya.

Ang Pagwali ni Hesus sa Galilea

Lucas 4:42-44

³⁵ Nang masunod nga adlaw, maduyom pa, nagbangon si Hesus kag nagkadto sa tiway nga lugar kag nagpangamuyò. ³⁶ Gingpangità siya ni Simon kag ng iya mga kaibahan. ³⁷ Pagkakità ninda kay Hesus naghambay sinda, “Ginapinan-gità ka ng tanan nga tawo.”

³⁸ Pero nagsabat si Hesus sa inda, “Makadto na kita sa malapit nga mga banwa para makawali ako didto kay imaw ini ang akon gingkari sa kalibutan.”

³⁹ Ngani naglibot si Hesus sa bilog nga Galilea para magwali sa mga sinagoga kag magpalayas ning mga demonyo.

Ang Pag-ayo ni Hesus sa Kitungon

Mateo 8:1-4; Lucas 5:12-16

⁴⁰ May isa ka tawo nga kitungon* nga nagpalapit kay Hesus. Nagluhod siya kag nagpak-itluoy nga buligan siya. Hambay niya, “Kung gusto mo, paayuha ako sa akon sakit nga kitong.”

⁴¹ Naluoy gid si Hesus sa iya. Ngani ging-unat niya ang iya kamot kag ginghawiran siya. Hambay niya, “Gusto ko. Mag-ayo ka!” ⁴² Adto nga daan naduyà ang iya kitong kag nalimpyo siya†. ⁴³⁻⁴⁴ Pagkatapos gingpaandaman siya ni Hesus, “Ayaw gid magpamalità aber kanin-o, kundì magderitso ka sa parì kag magpasirò sa iya. Kag maghalad* ka sunò sa gingsugò ni Moises para magpamatuod sa mga tawo nga

---

† **1:42** 1:42 Nalimpyo siya: ang gusto nga hambayon hay wayà na ang iya kitong kag malimpyo da siya sunò sa seremonya ng mga Judio.

nalimpyo ka na.” Pagkatapos, gingpapanaw nga daan siya ni Hesus.

⁴⁵ Kag nagpanaw adto nga tawo pero nagpina-malita parti sa natabò sa iya. Ngani nabantog ang balita sa tanan nga lugar sa Galilea kag indi na makasuyod si Hesus sa mga banwa ning lantaran. Didto na lang siya nagtinir sa tiway nga lugar. Pero sige pa gihapon ang pagkadto ng mga tawo sa iya halin sa tanan nga lugar.

2

Ang Pag-ayo ni Hesus sa Paralisado *Mateo 9:1-8; Lucas 5:17-26*

¹ Pagkaligad ng pila ka adlaw, nagbalik si Hesus sa Capernaum. Nabalitaan ng mga tawo nga yadto na siya sa bayay. ² Ngani kadamò ang tawo nga nagtipon didto kag napunò ang bayay hasta sa pwertahan. Gingwali ni Hesus sa inda ang mensahe ng Dios. ³ Niyan, may nag-abot nga upat ka tawo nga ginabayawan ang isa ka paralisado. ⁴ Pero sa kadamò ng tawo, indi sinda makapalapit kay Hesus. Ngani nagsakà sinda sa pantay nga bubong kag gingbuhuan ang bubong sa tungod ni Hesus. Kag nang nabuhuan na, gingtunton ninda ang paralisado nga nagahigdà sa banig. ⁵ Nang makita ni Hesus ang inda pagtuo, naghambay siya sa paralisado, “Nonò, napatawad na ang imo mga salà!”

⁶ Nang mabatian ini ng mga eskriba nga nagapungkò didto, naghunahunà sinda sa inda kaugalingon, ⁷ “Basi tiyad inà? Basi kung nagahambay siya hay daw pareho gid siya ng

Dios? Wayà ning aber sin-o nga makapatawad ng mga salà kundì ang Dios lang!”

⁸ Nasayuran nga daan ni Hesus ang inda ginahunahunà, nganì nagpangutana siya sa inda, “Basì tiyad inà ang indo ginahunahunà? ⁹ Diin baya ang mas malupos nga hambayon sa ini nga paralisado, ‘Napatawad na ang imo mga salà,’ o ‘Bangon, lukuta ang imo banig kag pumanaw’? ¹⁰ Niyan pamatuuran ko sa indo nga ako nga Ungà ng Tawo* hay may otoridad diri sa kalibutan nga magpatawad ng mga salà.” Tapos hambay niya sa paralisado, ¹¹ “Ginahambay ko sa imo, ‘Bangon, lukuta ang imo banig kag bumalik na!’ ”

¹² Nagtindog ang paralisado, ginglukot nga daan niya ang iya banig kag nag-agi sa inda atubangan paluwas. Nganì natingaya gid ang tanan nga tawo kag gingdayaw ninda ang Dios nga nagahambay, “Wayà pa kami ning may nakità nga tiyad ini!”

*Ang Pagtawag ni Hesus kay Levi
Mateo 9:9-13; Lucas 5:27-32*

¹³ Pagkatapos, nagbalik si Hesus sa alihid ng Lawà ng Galilea. Madamò nga tawo ang nagpalapit sa iya, nganì gingtudluan niya sinda. ¹⁴ Mintras nagapanaw siya, nakità niya ang miyugsukot ning buhis nga si Levi* nga ungà ni Alfeus. Nagapungkò siya sa ginabayaran ning buhis. Naghambay si Hesus sa iya, “Magsunod

---

* **2:14** 2:14 Sa Marcos 3:18, si Levi ginatawag da nga Mateo.

ka sa akon.” Nagtindog si Levi kag nagsunod sa iya.

¹⁵ Niyan, mintras nagakaon si Hesus kag ang iya mga disipulo sa bayay ni Levi, madamò da nga miyugsukot ning buhis kag iban pa nga sayod nga mga makasasalà ang nagdungan sa inda pagkaon kay madamò na gid ang nagsunod sa iya. ¹⁶ Nang makità ng mga eskriba sa grupo ng mga Pariseo* si Hesus nga nagakaon kaibahan ng mga makasasalà kag ng mga miyugsukot ning buhis, nagpangutana sinda sa iya mga disipulo, “Basi nagakaon siya kaibahan ang mga miyugsukot ning buhis kag mga makasasalà?”

¹⁷ Nabatian ni Hesus ang inda pangutana, ngani gingsabat niya sinda, “Wayà nagakahinangyan ning doktor ang mga tawo nga maayo ang lawas, kundì ang mga may sakit lang. Wayà ako nagkari para tawagon ang mga nakakasayod nga sinda hay matarong, kundì ang mga makasasalà.”

Ang Pangutana parti sa Pagpuasa

Mateo 9:14-17; Lucas 5:33-39

¹⁸ Isa ka adlaw, ang mga disipulo ni Juan nga Miyugbawtismo kag ang mga Pariseo hay nagapauasa†. May mga tawo nga nagpalapit kay Hesus kag nagpangutana, “Basi ang mga disipulo ni Juan kag ang mga disipulo ng mga Pariseo hay nagapauasa, pero ang imo mga disipulo hay wayà?”

¹⁹ Nagsabat si Hesus sa inda, “Puydi ba arà nga indì pagpakaunon ang mga bisita sa kasay*”

---

† **2:18** 2:18 Nagapauasa: sunò sa ginatudlò ng mga Judio.

mintras kaibahan pa ninda ang kyasayon nga lyaki? Syempre, indì gid puydi nga magpuasa sinda mintras kaibahan pa ang kyasayon nga lyaki. ²⁰ Pero magaabot ang adlaw, pag buy-on ang kyasayon nga lyaki sa inda kag imaw na inà ang inda pagpuasa.”

²¹ Naghambay pa gid si Hesus, “Wayà ning tawo nga nagahakyop ning bag-o nga tela nga wayà pa mag-ukyò sa lumà nga barò. Kay kung ihakyop ang bag-o nga tela, magigisì ang lumà nga barò kag magapakabahoy pa ang gisì. ²² Kag wayà da ning tawo nga nagabutang ning bag-o nga ilimnon sa lumà nga butangan nga panit ng hayop kay malupok ang butangan kag mauuyak ang ilimnon kag masisirà ang butangan. Pero ang bag-o nga ilimnon dapat ibutang sa bag-o nga butangan nga panit.”‡

Ang Pangutana parti sa Adlaw nga Inugpahuway

Mateo 12:1-8; Lucas 6:1-5

²³ Isa ka Adlaw nga Inugpahuway*, mintras nagaagi sina Hesus sa uma ng trigo, nagpina-muksi ang iya mga disipulo ning mga uhay ng trigo. ²⁴ Nganì naghambay ang mga Pariseo kay Hesus, “Tan-awa ang imo mga disipulo! Basi ginahuman ninda ang ginabawal ng Kasuguan sa Adlaw nga Inugpahuway?”

²⁵ Nagsabat si Hesus sa inda, “Wayà ba nindo nabasahi sa Kasulatan ang ginghuman

---

‡ **2:22** 2:21-22 Ginggamit ni Hesus ini nga mga parabola para itudlò sa inda nga indì puydi nga pinsanon ang iya mga pagpanudlò kag ang lumà nga mga pagpanudlò ng mga Judio.

ni David nang siya kag ang iya mga kaibahan hay nagkahinangyan ning pagkaon kay nagutom sinda? ²⁶ Nang si Abiatar imaw ang Pinakamataas nga Pari, nagsuyod si David sa tolda ng Dios kag gingkaon niya ang tinapay nga ginghalad sa Dios kag gingtaw-an da ang iya mga kaibahan. Pero wayà sinda nakasalà aber pa nga ginabawal ini ng Kasuguan kay ang mga parì lang ang puydi magkaon adto.”

²⁷ Kag naghambay pa gid si Hesus, “Ginghuman ang Adlaw nga Inugpahuway para sa kaayuhan ng tawo. Wayà ginghuman ang tawo para sa kaayuhan ng Adlaw nga Inugpahuway. ²⁸ Ngani ako nga Ungà ng Tawo hay may otoridad sa paghambay kung ano ang puydi nga humanon aber sa Adlaw nga Inugpahuway.”

3

Ang Pag-ayo sa Paralisado ang Kamot Mateo 12:9-14; Lucas 6:6-11

¹ Nagkadto liwat si Hesus sa sinagoga* kag didto, may tawo nga paralisado ang iya kamot. ² May mga Pariseo didto nga nagapangità gid kung pauno ang pag-akusar kay Hesus. Ngani ginabantayan ninda kung paayuhon niya adto nga tawo sa Adlaw nga Inugpahuway. ³ Naghambay si Hesus sa tawo nga paralisado ang kamot, “Kari diri sa atubangan ko.” ⁴ Pagkatapos, nagpangutana siya sa inda, “Ano ang ginatugot ng Kasuguan sa Adlaw nga Inugpahuway, ang paghuman ning maayo sa mga

tawo o ang paghuman ning malain? Ang pagluwas ng kabuhì o ang pagpatay?”

Pero wayà gid ning may nagsabat. ⁵ Gingsirò sinda ni Hesus nga may kahangit kag nalisod siya kay matugas gid ang inda uyo. Pagkatapos, naghambay siya sa tawo nga paralisado, “Unata ang imo kamot!” Ging-unat niya ang iya kamot kag nag-ayo gid ini. ⁶ Pagkatapos adto nagluwas ang mga Pariseo kag nagpakigkità nga daan sa mga miyembro ng grupo ni Herodes. Nagplano sinda kung pauno ninda patyon si Hesus.

Ang Madamò nga Tawo nga Nagsunod kay Hesus

⁷ Nagkadto si Hesus kag ang iya mga disipulo sa alihid ng dagat. Nagsunod sa inda ang madamò nga tawo halin sa probinsya ng Galilea kag Judea. ⁸ Madamò da ang naghalin sa syudad ng Jerusalem, sa rehiyon ng Idumea, sa kabuak ng Subà ng Jordan kag sa palibot ng syudad ng Tyre kag Sidon, kay nabatian ninda ang iya ginapanghuman. ⁹ Agud indì siya maipit, gingsugò niya ang mga disipulo nga magpreparar ning dyapang para masakyan niya kay madamò gid nga tawo ang nagadinagusò sa iya. ¹⁰ Madamò ang iya gingpang-ayo, nganì ang tanan nga may sakit hay nagatinuyuran para makatandog sa iya. ¹¹ Kag kung makità siya ng mga tawo nga ginasapian ng malain nga espiritu, nagahapà sinda sa iya atubangan kag nagasinggit, “Ikaw ang Ungà ng Dios!”

¹² Pero gingbawalan gid niya sinda nga indì magpasayod sa iban kung sin-o siya.

Ang Dose nga Apostoles

Mateo 10:1-4; Lucas 6:12-16

¹³ Pagkatapos adto, nagtukad si Hesus sa bakuyod kag gingtawag niya ang gusto niya nga makaibahan. Ngani nagpalapit sinda sa iya.

¹⁴ Gingpili niya ang dose nga iya gusto makaibahan nga gingtawag niya nga mga apostoles, agud iya suguon para magwali. ¹⁵ Gingtaw-an niya sinda ning otoridad agud magpalayas ning mga demonyo.

¹⁶ Imaw ini ang dose nga iya gingpili: si Simon (nga gingpangayanan niya nga Pedro), ¹⁷ sina Santiago kag Juan nga mga ungà ni Zebedee (nga gingpangayanan niya nga Boanerges nga ang gusto hambayon, mga Ungà ng Dayugdog)*, ¹⁸ sina Andres, Felipe, Bartolome, Mateo, Tomas, Santiago nga ungà ni Alfeus, Tadeus, Simon (nga dati hay nagrebelde sa gobyerno ng Roma), ¹⁹ kag si Judas Iscariote nga sa ulihi imaw ang magatraidor kay Hesus.

Si Hesus kag si Beelzebul

Mateo 12:24-32; Lucas 11:14-23, 12:10

²⁰ Pagkatapos nagbalik sina Hesus kag nagtipon liwat ang mga tawo didto, ngani si Hesus kag ang iya mga disipulo hay wayà na ning oras aber magkaon. ²¹ Nang masayuran ng iya pamilya ang parti sa mga ginahuman ni Hesus, nagkadto sinda didto agud sugaton siya kay naghambay ang mga tawo, “Nasiraan siya ning uyo!”

---

* **3:17** 3:17 Ang gusto hambayon hay ang tawo nga madali mahangit.

²² Naghambay ang mga eskriba nga nag-abot halin sa syudad ng Jerusalem, “Ginasapian siya ni Beelzebul†. Ngani paagi sa gahom ng pinunò ng mga demonyo, ginapalayas niya ang mga demonyo.”

²³ Ngani gingtawag ni Hesus ang mga tawo nga magpalapit sa iya. Kag nagtudlò siya sa inda paagi sa ini nga mga parabola*, “Pauno nga magpalayas si Satanas ng iya gingsakupan? Indì gid inà matabò! ²⁴ Kung ang mga pinunò ng isa ka gingharian mag-iniyaiya kag mag-inaway, inà nga gingharian hay maduduyà. ²⁵ Imaw da ang matatabò sa pamilya, kung ang mga miyembro sa pamilya hay mag-iniyaiya kag mag-inaway, magakabuyag-buyag ini. ²⁶ Ngani kung si Satanas kag ang iya mga grupo hay mag-iniyaiya kag mag-inaway, ang iya gingharian hay indì makapadayon kag maduduyà.

²⁷ “Wayà ning aber sin-o nga makasuyod sa bayay ng makusog nga tawo kag magpangawat ning mga butang kundi gapuson anay niya ad-tong makusog nga tawo. Pagkatapos makabuoy na siya ning mga pagkabutang sa adto nga bayay.‡

²⁸ “Sa matuod lang ginahambay ko sa indo, ang aber ano nga salà, aber pa ang maghambay kontra sa Dios, mapapatawad. ²⁹ Pero ang aber sin-o nga maghambay ning malain kontra sa Espiritu Santo, indì gid mapatawad. Ini nga salà

† **3:22** 3:22 Beelzebul: Ini hay pangayan ni Satanas sa Griego.

‡ **3:27** 3:27 Ang gusto hambayon ni Hesus, naperdi na niya si Satanas. Ngani nakapalayas siya ng mga sakop niya.

hay wayà gid ning kapatawaran hasta san-o.”
³⁰ Ginghambay ini ni Hesus kay nagahambay ang mga eskriba nga may malain siya nga espiritu.

Ang Nanay kag mga Manghod ni Hesus
Mateo 12:46-50; Lucas 8:19-21

³¹ Niyan, nag-abot ang nanay kag mga manghod nga lyaki ni Hesus. Mintras nagatindog sinda didto sa luwas, gingpatawag ninda siya.
³² Madamò nga tawo didto ang nagapungkò palibot kay Hesus. Hambay ng mga tawo sa iya, “Yarà sa luwas ang imo nanay kag mga manghod, ginapatawag ka ninda.”

³³ Nagsabat siya, “Sayod ba nindo kung sin-o ang akon nanay kag mga manghod?” ³⁴ Nagsirò siya sa mga tawo nga nagapungkò sa iya palibot kag naghambay, “Imaw ini ang akon nanay kag mga manghod! ³⁵ Ang aber sin-o nga nagahuman ng kabubut-on ng Dios, imaw ang akon mga manghod kag nanay.”

4

Ang Parabola parti sa Pagsabwag ning Binhi
Mateo 13:1-9; Lucas 8:4-8

¹ Nagpanudlò liwat si Hesus sa alihid ng dagat. Kadamò gid nga tawo ang nagtipon sa iya palibot, nganì nagsakay siya sa dyapang nga yadto sa bìbì ng dagat kag didto siya nagpungkò. Kag ang mga tawo naman hay nagpabilin sa baybay. ² Madamò ang iya gingtudlò sa inda paagi sa mga parabola.

³ Hambay niya, “Pamatì kamo! May isa ka mangunguma nga nagkadto sa iya uma para

magsabwag ning binhi. ⁴ Sa iya pagsabwag, ang iban nagtupà sa alihid ng dayan kag gingpantukà ini ng mga pispis. ⁵ Ang iban nga binhi nagtupà sa kabatuhan. Manipis lang ang dutà diri, ngani nagtubò nga daan ang binhi kay mababaw lang ang dutà. ⁶ Pero nalayà ini nang nainitan ng adlaw kay matag-od lang ang gamot. ⁷ Ang iban nga binhi nagtupà kag nagtubò sa dutà nga may mga bayagon nga tunukon, pero paglabog ng mga bayagon gingkamangan ang tanom, ngani wayà nakapamunga. ⁸ Ang iban pa gid nga binhi nagtupà sa maayo nga dutà, nagtubò ini kag nagpamunga. Ang iban tamà-tamà lang ang bunga, ang iban kadamò kag ang iban hay kadamò-damò gid.”*

⁹ Hambay pa ni Hesus sa inda, “Dapat intindihon gid nindo maayo ang indo nababatian.”

Basi Ginggamit ang mga Parabola

Mateo 13:10-17; Lucas 8:9-10

¹⁰ Paghalin ng mga tawo, nagpangabay ang dose nga disipulo kag ang iban pa gid nga yadto sa palibot ni Hesus nga iisplikar niya ang mga parabola. ¹¹ Naghambay siya sa inda, “Sa indo lang gingtao ng Dios ang pang-intindi ng mga sikreto parti sa iya paghahari, pero sa iban, ang tanan nga butang ginahambay sa inda paagi sa mga parabola, ¹² agud,
‘Magsinirò man sinda, pero indì makakità;
kag magpinamatì man sinda, pero indì makaintindi.

---

* **4:8** 4:8 Sa literal: ang tanom nagbunga ning 30, 60 kag 100 ka doble. Pareho sa bersikulo 20.

Kay kung makaintindi sinda, magatalikod sinda sa inda mga sala kag pagapatawaron sinda ng Dios.’ ”†

Ang Parabola parti sa Pagsabwag ning Binhì Mateo 13:18-23; Lucas 8:11-15

¹³ Nagpangutana si Hesus sa inda, “Kung indì kamo makaintindi ini nga parabola, pauno nindo maintindihan ang iban pa nga mga parabola? ¹⁴ Imaw ini ang gusto hambayon ng parabola: Ang gingsabwag ng mangunguma hay wayà ning iban kundì ang hambay ng Dios. ¹⁵ Ang alihid ng dayan nga gingtupaan ng binhì imaw ang mga tawo nga pagkabatì ng hambay ng Dios, nag-abot da nga daan si Satanas kag ging-agaw niya ang hambay sa inda tagipusuon. ¹⁶ Ang kabatuhan nga gingtupaan ng binhì imaw ang mga tawo nga pagkabatì ninda ng hambay ng Dios, gingbaton ninda nga daan ini nga may kalipay, ¹⁷ pero bukun hugot sa inda tagipusuon ang hambay ng Dios. Nganì wayà magdugay ang inda pagtuo. Pag-abot ng mga kahugaan o mga paghingabot tungod sa hambay ng Dios nga inda gingbaton, nagtalikod nga daan sinda sa inda pagtuo. ¹⁸ Ang dutà nga may mga bayagon nga tunukon nga gingtupaan ng binhì, imaw ang mga tawo nga nagpamati ng hambay ng Dios, ¹⁹ pero tungod sa mga kabayak-on sa pangabuhì, sa pagtinguhà nga magmanggaranon kag sa sobra nga handom ng iban nga mga butang, nganì nalimutan ninda ang hambay ng Dios kag wayà ini nakapamunga sa inda kabuhì. ²⁰ Pero ang maayo nga dutà

---

† 4:12 4:12 Isaias 6:9-10

nga gingtupaan ng binhi, imaw ang mga tawo nga nagpamati ng hambay ng Dios kag gingbaton ninda sa inda tagipusuon. Ngani nakapamunga ini sa inda kabuhi. Ang iban tamà-tamà lang ang bunga, ang iban hay kadamò kag ang iban hay kadamò-damò gid.”

Ang Parabola parti sa Iwagan

Lucas 8:16-18

²¹ Naghambay pa gid si Hesus, “Kung ang tawo magsugà ning iwagan, wayà niya ginatakyubi sa basket o ginabutangan sa idayom ng katri, kundi ginabutang niya ini sa tungtungan. ²² Kay wayà gid ning may ginatagò nga indì makikità sa ulihi kag wayà ning sikreto nga indì masasayuran. ²³ Dapat intindihon gid nindo ning maayo ang indo nababatan.”

²⁴ Naghambay pa gid siya, “Pamati kamo ning maayo! Ang pangasukoy nga ginggamit nindo sa iban hay imaw da ang pangasukoy nga gamiton sa indo kag sobra pa. ²⁵ Kay ang tawo nga igwa ning nabaton nga kamatuuran, taw-an pa gid ning pang-intindi. Pero ang tawo nga wayà ning nabaton nga kamatuuran, aber ang iya naintindihan hay buy-on pa sa iya.”

Ang Parabola parti sa Binhi nga Nagatubò

²⁶ Hambay pa gid ni Hesus, “Ang paghahari ng Dios hay pareho ng tawo nga nagsabwag ng binhi sa dutà. ²⁷ Mintras siya nagatrabaho kada adlaw kag nagakatuyog kada gab-i, ang binhi nga iya gingsabwag nagatubò aber wayà niya masayuri kung pauno. ²⁸ Ang dutà mismo imaw ang nagapatubò kag nagapauhay ng mga tanom:

nauna ang pungango, tapos ang uhay kag sa ulihi ang madamò nga bunga. ²⁹ Kag kung hinog na, ginaani ng tag-iya kay anihon na.”

Ang Parabola parti sa Busoy ng Mustasa
Mateo 13:31-32, 34; Lucas 13:18-19

³⁰ Nagpangutana si Hesus sa inda, “Sa ano naton ikumpara ang paghahari ng Dios? Ano nga parabola* ang aton gamiton agud maisplikar ini?” Naghambay pa gid siya, ³¹ “Pareho ini sa busoy ng mustasa*. Ini hay pinakamaisot sa tanan nga busoy sa kalibutan, ³² pero pag natanom na ini, magatubò kag maging pinakam-abahoy sa tanan nga utanon kag aber ang mga pispis puydi makapugad sa iya mabahoy nga mga sanga.”

³³ Madamò pa gid nga parabola ang ginggamit ni Hesus sa iya pagpanudlò, kumpormi sa inda pang-intindi. ³⁴ Wayà siya nagatudlò sa inda nga wayà nagagamit ning parabola, pero ginaisplikar niya ini tanan sa iya mga disipulo kung sinda na lang.

Ang Pagpakalma ni Hesus sa Mabaskog nga Hangin

Mateo 8:23-27; Lucas 8:22-25

³⁵ Nang adto nga adlaw, manayumsom na, naghambay si Hesus sa iya mga disipulo, “Mos, matabok kita sa kabuak.” ³⁶ Ngani gingbayaan ng iya mga disipulo ang madamò nga tawo kag nagsakay sa dyapang nga ginasakan ni Hesus kag naglarga sinda. May mga dyapang da didto nga nagdungan sa inda. ³⁷ Kag mintras

nagabyahe sinda, gulpi lang nga nagbaskog. Nagbasyada ang humbak sa dyapang kag malapit na mapunò ang inda ginasakyan. ³⁸ Pero si Hesus hay nagakatuyog nga may uyunan didto sa ulihi ng dyapang. Gingpukaw ninda siya kag naghambay sinda, “Maestro, basì daw wayà ka nagakabayaka nga malulunod na kita?” ³⁹ Ngani nagbangon siya kag gingsabyaw niya ang hangin kag ginghambayan niya ang humbak, “Kalma! Ayaw maghuyop!” Nagduyog ang hangin kag nagkalma gid. ⁴⁰ Pagkatapos naghambay si Hesus sa inda, “Basì nahadlok kamo? Wayà pa ba kamo pagtuo sa akon?”

⁴¹ Sobra gid ang inda katingaya sa iya kag nagpinangutan-an sinda, “Sin-o gid baya ini nga aber ang hangin kag ang humbak nagatuman sa iya?”

5

Ang Pag-ayo ni Hesus sa Tawo nga Ginasapian ng mga Malain nga Espiritu

Mateo 8:28-34; Lucas 8:26-39

¹ Pagkatapos adto, nag-abot sinda sa kabuak, sa lugar ng Geraseno*. ² Nang nakasalta na si Hesus sa dyapang, gingsumpong siya ng isa ka tawo nga halin sa mga lubungan. Siya hay ginasapian ning malain nga espiritu. ³ Kag nagaistar siya sa mga lubungan. Indì na gid siya maigapos, aber kadina pa ang gamiton. ⁴ Kay madamò na ka beses ginggapos ang iya mga siki kag kamot, pero

---

* **5:1** 5:1 Geraseno: Sa iban nga mga kopya ng Griego hay Gadareno, pareho sa Mateo 8:28.

ginapangbugtò lang niya ang mga kadina. Wayà gid ning may makapugong sa iya. ⁵ Adlaw kag gab-i, sa mga lubungan o sa mga bakuyod, permi siya nagasinggit kag ginapinilas niya ang iya lawas ning bato.

⁶ Pagkalantaw niya kay Hesus sa malayò, nagdyagan siya palapit kag nagahapà sa atubangan ni Hesus. ⁷ Tapos nagsinggit siya ning makusog, “Hesus, Ungà ng Pinakamataas nga Dios, ano ang imo labot sa akon? Nagapakitluoy ako sa imo sa pangayan ng Dios, ayaw ako pagpahugai!” ⁸ Ginghambay niya ini kay gingsugò siya ni Hesus, “Ikaw malain nga espiritu, luwas sa inà nga tawo!”

⁹ Gingpangutana siya ni Hesus, “Ano ang imo pangayan?”

Nagsabat siya, “Batalyon kay kadamò-damò kami.” ¹⁰ Kag nagapinakitluoy siya kay Hesus nga indì sinda palayason didto nga lugar.

¹¹ Malapit didto, may kadamò-damò nga baboy nga nagapangibok sa alihid ng bakuyod. ¹² Nagpakitluoy ang malain nga mga espiritu kay Hesus kag naghambay, “Tuguti kami nga magsuyod sa mga baboy.” ¹³ Kag gingtugutan niya sinda. Nagpangluwas ang malain nga mga espiritu kag nagpangsuyod sa mga baboy. Pagkatapos ang tanan nga baboy nga may mga 2,000 hay nagdinagusò sa pangpang hasta sa nagkahuyog sa dagat kag nagkalumos.

¹⁴ Nagdyagan ang mga miyug-alilà ng mga baboy kag gingpinamalità ini sa mga tawo sa banwa kag sa mga baryo. Ngani nagkadto ang

mga tawo didto kay Hesus agud siruon kung ano ang natabò. ¹⁵ Pag-abot ninda didto, nakità ninda ang tawo nga dati anay gingsapian ng mga demonyo nga nagapungkò nga nakabarò kag maayo na ang iya isip. Ngani hinadlukan gid sinda. ¹⁶ Ang mga nakakità mismo ang nagbalità parti sa tawo nga dati anay hay may mga demonyo kag sa natabò sa mga baboy.

¹⁷ Tungod diri, nagpakitluoy sinda kay Hesus nga maghalin sa inda lugar.

¹⁸ Nang pasakayon na si Hesus sa dyapang, ang tawo nga dati anay gingsapian ng mga demonyo hay nagpangabay nga kung puydi siya magnunot.

¹⁹ Pero wayà siya pagtuguti ni Hesus kundi ang hambay sa iya, “Magbalik ka sa indo bayay kag ibalità sa imo mga kahalihan kung ano ang ginghuman ng Ginoo sa imo kag kung pauno siya naluoy sa imo dati nga kamutangan.”

²⁰ Ngani nagpanaw ang tawo kag nagkadto sa Decapolis†. Kag didto, gingpinamalità niya kung ano ang ginghuman ni Hesus sa iya. Natingaya gid ang tanan nga nakabati.

Ang Ungà ni Jairus kag ang Babayi nga Ginadugò

Mateo 9:18-26; Lucas 8:40-56

²¹ Pagtabok liwat ni Hesus sa kabuak sakay ng dyapang, madamò gid nga tawo ang nagtipon sa iya sa alihid ng dagat. ²² Nag-abot da didto ang isa ka opisyal ng sinagoga nga ang pangayan hay

---

† **5:20** 5:20 Decapolis: Ang gusto hambayon hay napuyò nga banwa, imaw da sa 7:31.

Jairus. Pagkakità niya kay Hesus, naghapà siya sa atubangan ni Hesus ²³ kag nagpakitluoy gid, “Ang akon ungà nga dalagita hay nagaagunisar na didto sa bayay. Kung puydi kadtua anay kag itungtong ang imo kamot sa iya agud magaayo siya kag mabuhì!”

²⁴ Nganì nagnunot si Hesus sa iya. Kag madamò da nga tawo ang nagsunod nga nagadinagusò sa iya.

²⁵ May isa da ka babayi didto nga dose na ka tuig nga ginadinugò. ²⁶ Dakò na gid ang nagastos niya sa pagpinabuyong sa sarisari nga miyugbuyong. Nagastos na niya ang tanan niya nga pagkabutang, pero wayà gid siya nag-ayo. Naggrabi pa gid nganì ang iya sakit. ²⁷ Nabatian niya ang mga balità parti kay Hesus, nganì nag-itiot siya sa kadamuan agud makapalapit sa likod ni Hesus kag gingtandog niya ang iya barò. ²⁸ Kay naghambay siya sa iya kaugalingon, “Kung matandog ko lang aber ang iya barò, magaayo gid ako.”

²⁹ Nganì gingtandog niya ang gayad ng barò ni Hesus kag nagpara nga daan ang iya pagdugò kag nabatyagan niya nga nag-ayo na siya sa iya sakit. ³⁰ Nasayuran ni Hesus nga may gahom nga nagluwas halin sa iya, nganì naglingig siya kag nagpangutana, “Sin-o ang nagtandog sa akon barò?”

³¹ Nagsabat ang iya mga disipulo, “Kadamò nga tawo ang nagadinagusò sa imo, basi naga-pangutana ka pa kung sin-o ang nagtandog sa imo?”

³² Pero nagpanglikità pa siya kung sin-o ang nagtandog sa iya. ³³ Nasayuran ng babayi kung ano ang natabò, nganì nagpalapit siya kay Hesus nga nagapangurog sa kahadlok. Naghapà siya kag nagbalità ning matuod. ³⁴ Niyan, naghambay si Hesus sa iya, “Nenè, ang imo pagtuo ang nag-ayo‡ sa imo. Nganì magbalik ka kag ayaw na magkabayaka sa imo sakit kay maayo ka na.”

³⁵ Mintras nagahambay pa siya sa babayi, may nag-abot nga mga tawo halin sa bayay ni Jairus. Hambay ninda sa iya, “Patay na ang imo ungà. Ayaw na pag-awata ang maestro.”

³⁶ Pero wayà pagpanginanuha ni Hesus ang gingbalità. Hambay niya kay Jairus, “Ayaw mahadlok. Magtuo ka lang.” ³⁷ Nagderitso lang sinda kag wayà siya may gingpanunot kundì si Pedro kag ang magmanghod nga sina Santiago kag Juan. ³⁸ Pag-abot ninda sa bayay ni Jairus, nakità ni Hesus nga nagakinagulo ang mga tawo. Ang iban nagatinangis kag ang iban hay nagadinanguyngoy. ³⁹ Nagsuyod sina Hesus sa bayay kag naghambay siya sa mga tawo, “Basi nagakinagulo kag nagatinangis kamo? Bukon patay ang ungà kundì nagakatuyog lang.”

⁴⁰ Pero gingngitlan lang ninda si Hesus. Nganì gingpaluwas niya ang tanan nga tawo kag gingpasuyod niya sa kwarto ng ungà ang tatay kag nanay kag ang tuyo niya nga kaibahan. ⁴¹ Pagkatapos ginhawiran niya ang kamot ng

---

‡ **5:34** 5:34 Nag-ayo: ang gusto hambayon ng ini nga hambay sa Griego puydi nga nagluwas o nagpaayo.

ungà kag naghambay, “Talitha, koum!” (ang gusto hambayon, ‘Nenè, bangon na!’)

⁴² Adto nga daan nagbangon ang dalagita kag nagpanaw-panaw. Dakò gid ang katingaya ng tanan. (Siya hay nagaedad ning dose ka tuig.)

⁴³ Pero gingbilinan sinda ni Hesus nga indì gid magpamalità aber kanin-o parti sa natabò. Kag gingsugò niya sinda nga taw-an ning pagkaon ang ungà.

6

Ang Pagsikway kay Hesus sa Nazaret Mateo 13:53-58; Lucas 4:16-30

¹ Pagkatapos, naghaling si Hesus kag nagkadto sa iya kaugalingon nga banwa kag nagnunot ang iya mga disipulo. ² Pag-abot ng Adlaw nga Inugpahuway*, nagtudlò siya sa sinagoga. Madamò nga tawo didto ang nakabatì sa iya nga natingaya kag nagpangutana sinda, “Sa diin baya siya nakabuoy ning tiyad inà nga mga pagpanudlò? Ano nga kamayad ang gingtao sa iya? Kag basì nakakahuman siya ning mga milagro? ³ Bukon ba imaw ini ang karpentero? Dì ba siya ang ungà ni Maria kag maguyáng nina Santiago, Joses, Judas kag Simon? Kag dì ba ang iya mga manghod nga babayi hay kaibahan naton?” Ngani wayà gid ninda siya gingbatuna.

⁴ Pero naghambay si Hesus sa inda, “Ang propeta hay ginatahod ng mga tawo aber diin nga lugar puyra lang sa kaugalingon niya nga banwa, mga kahalihan kag iya pamilya.”

⁵ Wayà nakahaman si Hesus ning mga milagro sa lugar ng Nazaret, puyra lang sa pila ka may sakit nga gingtungtungan niya ng iya kamot kag nag-ayo. ⁶ Natingaya siya kay wayà sinda magtuo sa iya.

*Ang Pagsugò ni Hesus sa Dose ka Apostoles
Mateo 10:5-15; Lucas 9:1-6*

Pagkatapos adto ginglibot ni Hesus ang mga baryo kag nagpanudlò siya didto. ⁷ Gingtawag niya ang dose ka apostoles kag gingsugò sinda ning tigduha-duha. Gingtaw-an niya sinda ning otoridad kontra sa malain nga mga espiritu. ⁸ Gingbilinan niya sinda nga indì magdaya ning aber ano sa inda pagpanaw kundì sungkod lang. Indì da sinda magdaya ning pagkaon, bag o kwarta sa inda hagkos. ⁹ Puydi sinda maka-suksok ning sandalyas, pero indì sinda magdaya ning ilislan nga barò. ¹⁰ Kag naghambay siya sa inda, “Kung padayunon kamo sa isa ka bayay, didto lang kamo magtinir hasta sa maghalin kamo sa adto nga lugar. ¹¹ Pero kung ang mga tawo sa isa ka lugar indì magbaton sa indo kag indì magpamatì ng indo ginawali, bayai nindo sinda. Paghalin nindo, pagpaga ang dapodapo sa indo siki para paandam kontra sa inda.”

¹² Ngani nagpanaw sinda kag nagwali nga ang mga tawo dapat magtalikod sa inda mga salà. ¹³ Madamò nga demonyo ang inda gingpalayas kag madamò nga may sakit ang inda gingpang-ayo nang gingpahiran ning lana.

*Ang Pagpatay kay Juan nga Miyugbawtismo
Mateo 14:1-12; Lucas 9:7-9*

¹⁴ Nabatian ni Haring Herodes ang mga balità parti kay Hesus kay nabantog na gid siya. Ang iban naghambay, “Si Hesus imaw si Juan nga Miyugbawtismo nga nabanhaw, imaw inà ang rason nga may gahom siya sa paghuman ng mga milagro.” ¹⁵ Pero naghambay naman ang iban, “Siya hay si Elias nga propeta.” Kag naghambay pa gid ang iban, “Siya hay propeta nga pareho ng isa sa mga propeta nang una.”

¹⁶ Pagkabati ni Herodes ini nga balità, naghambay siya, “Nabanhaw si Juan nga akon gingpapugutan ning uyo.” ¹⁷⁻¹⁸ Ginghaman ini ni Herodes kay Juan kay nahangit si Herodias sa iya. Tiyad ini ang natabò: Ging-asawa ni Herodes si Herodias, aber ini hay asawa ng iya hali nga si Felipe. Permi lang siya ginahambayan ni Juan, “Bawal sa Kasuguan nga asawahon mo ang asawa ng imo hali.” Ngani para lang kay Herodias, gingpadakop ni Herodes si Juan tapos gingpagapos kag gingpapriso. ¹⁹ Kag tungod nagdumot si Herodias kay Juan, gusto niya nga ipapatay ini, pero indì niya mahuman kay indì magsugot si Herodes. ²⁰ Nahadlok si Herodes kay Juan kay nasayuran niya nga si Juan hay matarong kag diosnanon nga tawo. Ngani gingproteksyunan niya si Juan agud indì mauno. Gusto niya nga magpamatì sa mga wali ni Juan aber nalilito siya sa iya mga nabatian.

²¹ Nang ulihi, nag-abot gid ang tyempo nga ginahuyat ni Herodias. Natabò ini sa silibrasyon ng pag-ungà kay Herodes. Nagpapunsyon si Herodes kag ging-imbatar niya ang mga opisyaes ng Galilea, mga kumander ng mga sundalo

ng Roma kag ang mga kilaya nga tawo didto. ²² Nagsuyod ang dalaga nga ungà ni Herodias kag nagsaot. Nalipay gid si Herodes kag ang iya mga bisita. Ngani naghambay si Herodes sa dalaga, “Pangayò sa akon ning aber ano nga imo magustuhan kay itao ko sa imo.” ²³ Kag gingpangakò niya sa dalaga, “Taw-an ta ikaw ning aber ano nga imo pangayuon, aber pa katungà ng akon nasasakupan.”

²⁴ Nagluwas ang dalaga kag nagpangutana sa iya nanay, “Ano ang akon pangayuon?” Nagsabat ang iya nanay, “Ang uyo ni Juan nga Miyugbawtismo.” ²⁵ Kag adto nga daan nagbalik siya sa hari kag naghambay, “Gusto ko nga itao mo sa akon arinyan ang uyo ni Juan nga Miyugbawtismo nga nakabutang sa plangganita.”

²⁶ Pagkabatì adto ni Herodes, nalisod gid siya. Pero tungod nga nakasumpà na busà siya kag nabatian da ini ng mga bisita, indì niya gusto nga masirà ang iya ginghambay sa dalaga. ²⁷ Adto nga daan gingsugò niya ang isa ka sundalo nga day-on sa iya ang uyo ni Juan. Ngani nagkadto ang sundalo sa prisuhan kag gingpugutan ning uyo si Juan. ²⁸ Pagkatapos gingbutang niya ini sa plangganita kag gingtao sa dalaga nga gingtao naman sa iya nanay. ²⁹ Pagkabatì ng mga disipulo ni Juan parti sa natabò, nagkadto sinda kag gingbuoy ang lawas niya kag ginglubong.

*Ang Pagpakaon ni Hesus sa 5,000 ka Tawo
Mateo 14:13-21; Lucas 9:10-17; Juan 6:1-14*

³⁰ Niyan, nagbalik kay Hesus ang mga apostoles nga nagpanaw para magwali. Gingbalità ninda sa iya ang tanan nga inda ginghuman kag gingpanudlò. ³¹ Tungod sa kadamò ng mga tawo nga nagaabot kag nagahalin, wayà na gid sinda ning oras aber magkaon. Ngani naghambay si Hesus sa iya mga apostoles, “Mos, makadto kita sa tiway nga lugar agud makapahuway-huway kita.” ³² Ngani nagsakay sinda sa dyapang kag nagkadto sa tiway nga lugar.

³³ Pero nakilaya sinda ng madamò nga tawo nga nakakità sa inda paglarga. Ngani nagdyagan ang mga tawo halin sa iba-iba nga mga banwa pakadto sa gingkadtuan nina Hesus kag nauna pa sinda pag-abot didto. ³⁴ Pagsalta ni Hesus sa dyapang, nakità niya ang madamò gid nga tawo nga nagatipon didto kag naluoy gid siya sa inda kay pareho sinda sa mga karnero nga wayà ning pastor*. Ngani gingtudluan niya sinda ning madamò nga butang. ³⁵ Nang Manayumsom na, nagpalapit ang mga disipulo kay Hesus. Hambay ninda, “Manayumsom na kag yari pa kita diri sa tiway nga lugar. ³⁶ Pakadtua na ang mga tawo sa mga sityo kag sa mga baryo sa palibot agud makabakay sinda ning pagkaon.” ³⁷ Pero naghambay si Hesus sa inda, “Kamo mismo ang magtao ning pagkaon sa inda.” Nagpangutana sinda sa iya, “Ano? Mapanaw ba kami kag magbakay ning pagkaon nga duha ka gatos nga denarius* agud ipakaon sa inda?” ³⁸ Nagsabat si Hesus, “Pila ka bilog ang indo tinapay dirà? Tan-awa abi nindo.” Nang makità ninda, naghambay

sinda, “Lima lang kag duha nga isdà.”

³⁹ Pagkatapos gingsugò ni Hesus ang mga tawo nga magpungkò ning grupo-grupo sa gunahon. ⁴⁰ Ngani nagpungkò ang mga tawo ning tig-100 kag tig-50. ⁴¹ Pagkatapos gingbuoy ni Hesus ang lima ka bilog nga tinapay kag duha ka bilog nga isdà, naghanged siya sa langit kag nagpasalamat sa Dios. Gingbuak-buak niya ang tinapay kag gingtao sa iya mga disipulo para ipanagtag sa mga tawo. Kag gingparte-parte da niya ang isdà para sa tanan. ⁴² Nakakaon sinda tanan kag nabusog gid. ⁴³ Pagkatapos gingtipon ninda ang mga nabilin nga tinapay kag isdà kag napunò ang dose pa ka ayat*. ⁴⁴ Ang mga lyaki nga nakakaon hay 5,000.

*Ang Pagpanaw ni Hesus sa Ibabaw ng Dagat
Mateo 14:22-33; Juan 6:15-21*

⁴⁵ Adto nga daan gingsugò ni Hesus ang iya mga disipulo nga magsakay sa dyapang kag mag-una didto sa kabuak sa Betsaida, mintras ginapabalik niya ang mga tawo. ⁴⁶ Nang makahalin na ang mga tawo, nagtukad siya sa bakuyod para magpangamuyò. ⁴⁷ Nang gab-i na, yadto na ang dyapang sa tungà ng dagat kag si Hesus yadto pa sa takas nga siya lang. ⁴⁸ Nakità niya nga ginahugaan sinda sa pagbugsay kay sungsunon sa hangin. Nang aga-aga na, nagkadto si Hesus didto sa inda nga nagapanaw sa ibabaw ng dagat. Malampas lang kuntà siya sa inda, ⁴⁹ pero nang makità ninda nga nagapanaw siya sa ibabaw ng dagat, ang kalaom ninda hay muyto siya kag nagsinggit sinda, “Muyto!” ⁵⁰ Kay

nang makità ninda siya, hinadlukan gid sinda. Pero naghambay nga daan si Hesus sa inda, “Paisuga ang indo tagipusuon, ako ini! Ayaw kamo mahadlok.” ⁵¹ Kag nagsakay siya sa dyapang kag nagduyog ang makusog nga hangin. Kag natingaya gid sinda, ⁵² kay aber nakità na ninda ang milagro nga ginghuman niya sa tinapay, wayà pa gid sinda makaintindi ng gusto hambayon adto nga ginapakità kung sin-o siya, kay matugas ang inda uyo.

Ang Pagpang-ayo ni Hesus sa mga may Sakit sa Genesaret

Mateo 14:34-36

⁵³ Pag-abot nina Hesus sa kabuak, nagdunggò sinda sa banwa ng Genesaret kag gingpunduhan ninda ang dyapang. ⁵⁴ Pagsalta ninda, nakilaya nga daan ng mga tawo si Hesus. ⁵⁵ Nganì nagdalì-dalì ang mga tawo nga nagkadto sa palibot nga mga lugar kag gingpangdaya ninda ang mga may sakit nga nagahigdà sa banig kung sa diin ninda nabatian nga yadto si Hesus. ⁵⁶ Aber diin siya magkadto: sa mga baryo, sa mga syudad o sa mga sityo man, basta mabatian ng mga tawo nga yadto siya, ginadaya ninda ang inda mga may sakit sa mga lugar nga bakyanan kag baligyaan. Nagpakitluoy sinda kay Hesus nga tugutan niya ang mga may sakit nga makatandog aber lang sa gayad ng iya barò. Kag ang tanan nga nakatandog hay nag-ayo.

Ang mga Tradisyon ng mga Judio

Mateo 15:1-9

¹ May mga Pariseo* kag pila ka mga eskriba nga nag-abot halin sa Jerusalem ang nagtipon sa palibot ni Hesus. ² Nakità ninda nga ang iban nga iya mga disipulo hay nagakaon nga wayà nagapanghinaw ng inda mga kamot. Ini hay kontra sa tradisyon ng mga Pariseo.

³ (Bukon lang ang mga Pariseo kundì ang tanan nga Judio hay wayà nagakaon kung indì anay makahugas ng inda mga kamot sunò sa tradisyon ng inda mga kalulo-lulohan. ⁴ Indì da sinda makakaon ning aber ano nga naghalin sa merkado kung indì anay ninda mahugasan.* Madamò pa gid ang inda mga tradisyon pareho ng pagpanghugas ng mga tasa, kuyon kag kaldero nga lutuan.)†

⁵ Nganì nagpangutana kay Hesus ang mga Pariseo kag ang mga eskriba, “Basi ang imo mga disipulo hay wayà nagatuman ng mga tradisyon ng aton mga kalulo-lulohan? Nagakaon sinda nga wayà nagapanghinaw ng inda mga kamot.”

⁶ Nagsabat si Hesus sa inda, “Tamà gid ang gingpropesiya ni Isaias parti sa indo nga mga hipokrito. Sunò sa gingsulat niya, ‘Ini nga mga tawo hay nagatahod sa akon sa bàbà lang,

pero ang inda tagipusuon malayò sa akon.

⁷ Wayà puyos ang inda pagsamba sa akon,

---

* **7:4** 7:4 Sa iban nga mga kopya ng Griego: Paghalin ninda sa merkado, indì sinda makakaon kung indì anay makapanghinaw.

† **7:4** 7:4 Sa iban nga mga kopya ng Griego igwa: kag tuyugan.

kay ang inda mga ginatudlò hay mga tradisyon nga ginghuman lang ng mga tawo.’

⁸ Wayà nindo ginabatuna ang ginasugò ng Dios, kundì ang mga tradisyon ng mga tawo imaw ang indo ginatuman.”

⁹ Naghambay pa gid si Hesus, “Maayo gid kamo maghuman ning paagi agud indì matuman ang sugò ng Dios para masunod lang ang indo mga tradisyon. ¹⁰ Pareho abi ini: naghambay si Moises, ‘Tahura ang imo tatay kag nanay’ kag ‘Ang naghambay ning malain sa iya tatay o nanay dapat gid patyon’. ¹¹ Pero kamo nagatudlò nga kung ang tawo may ikakabulig sa iya tatay o nanay kag naghambay siya sa inda, ‘Korban ini’ (ang gusto hambayon, inughalad* ini sa Dios), ¹² wayà na nindo siya ginatuguti nga magbulig sa iya tatay o nanay. ¹³ Paagi sa indo gingmana nga tradisyon, ginahuman nindo nga wayà ning puyos ang hambay ng Dios. Kag madamò pa gid nga tiyad ini ang indo ginahuman.”

Ang Nagapahigkò sa Tawo

Mateo 15:10-20

¹⁴ Pagkatapos gingtawag liwat ni Hesus ang mga tawo kag hambay niya, “Pamatì kamo tanan sa akon kag intindihon nindo ang akon ihambay.

¹⁵ Wayà ning butang nga nagasuyod sa tawo nga nagapahigkò sa iya, kundì ang mga nagaluwas.”

¹⁶ [Dapat intindihon gid nindo maayo ang indo nabatian!]

¹⁷ Pagkatapos gingbayaan niya ang mga tawo kag nagsuyod siya sa bayay. Nang sa suyod na siya, ang iya mga disipulo hay nagpangutana sa

iya kung ano ang gusto hambayon ng adto nga parabola. ¹⁸ Nagsabat si Hesus sa inda, “Basi wayà pa ba kamo makaintindi? Wayà ba nindo masayuri nga ang aber ano nga nagasuyod sa tawo hay wayà nagapahigkò sa iya? ¹⁹ Kay wayà ini nagasuyod sa iya tagipusuon kundi sa iya tiyan kag sa ulihi nagaluwas sa iya lawas.” (Sa ini nga ginghambay ni Hesus ginapasayod niya nga puydi na kaunon ang tanan nga pagkaon.)

²⁰ Naghambay pa gid siya, “Ang nagaluwas sa tawo imaw ang nagapahigkò sa iya. ²¹ Kay sa tagipusuon ng tawo nagahalin ang malain nga mga panghunahunà nga imaw ang nagatuyod sa iya sa pagpakig-relasyon ning imoral, pagpangawat, pagpatay, ²² pagpangawatan, pagkahakog, paghuman ng tanan nga kalainan, pagpangluko, pag-inuyag, pagkaili, paghambay ning malain kontra sa isigkatawo, paghinambog kag paghuman ng mga kalukuhan. ²³ Ini tanan nga kalainan hay nagahalin sa suyod ng tagipusuon ng tawo kag imaw ini ang nagapahigkò sa iya.”

Ang Pagtuo ng Babayi nga taga-Tyre

Mateo 15:21-28

²⁴ Naghalin si Hesus didto kag nagkadto sa mga lugar ng Tyre. Pag-abot niya didto nagdayon siya sa isa ka bayay kay indi niya gusto nga masayuran ng mga tawo nga yadto siya. Pero nasasayuran da gihapon ini ng mga tawo. ²⁵⁻²⁶ Igwa ning isa ka babayi nga Griego nga taga-Fenicia nga sakop ng Syria. May maisot siya nga ungà nga babayi nga ginasapian ng malain nga espiritu. Nang mabatian niya nga yadto si

Hesus, nagkadto nga daan siya didto. Naghapà siya kag nagpakitluoy nga kung puydi palayason niya ang malain nga espiritu sa iya ungà nga babayi. ²⁷ Pero naghambay si Hesus sa iya paagi sa parabola, “Dapat pakaunon anay ang mga ungà, kay bukon maayo nga buy-on ang pagkaon ng mga ungà kag ipilak sa mga ayam.”

²⁸ Nagsabat ang babayi sa iya, “Huo Ginoo, pero aber pa ang mga ayam sa idayom ng lamisa hay nagakaon ning mga uyak ng mga ungà.”

²⁹ Naghambay si Hesus sa iya, “Tungod sa imo gingsabat, puydi ka na magbalik. Kay nagluwas na ang demonyo sa imo ungà!”

³⁰ Nagbalik ang babayi kag nakità niya ang iya ungà nga nagahigdà sa katri kag ang demonyo hay nagluwas na.

Ang Pag-ayo ni Hesus sa Bungoy kag Apà

³¹ Paghalin ni Hesus sa mga lugar nga sakop ng Tyre, nag-agi siya sa Sidon kag sa probinsya ng Decapolis. Pagkatapos nagderitso siya sa Lawà ng Galilea*. ³² May isa ka tawo didto nga bungoy kag apà nga gingdaya ng mga tawo sa iya. Nagpakitluoy sinda kay Hesus nga paayuhon ang tawo. ³³ Gingbuyag siya ni Hesus sa kadamuan kag gingsuksok niya ang iya mga tudlò sa talinga ng tawo. Pagkatapos nagpilà siya sa iya kamot kag gingpahid sa dilà ng tawo. ³⁴ Pagkatapos naghagad si Hesus sa langit, nagginhawa ning madayom kag naghambay sa iya, “Effata!” ang gusto hambayon, ‘Magbukas!’

³⁵ Adto nga daan nakabatì siya kag klaro na ang iya paghambay. ³⁶ Gingbilinan ni Hesus ang

mga tawo nga indì gid sinda magpamalità aber kanin-o parti sa natabò. Pero aber gingbawalan sinda, lalò pa gid nga gingpinamalità ninda ang natabò. ³⁷ Sobra gid ang katingaya ng mga tawo. Hambay ninda, “Kaayo-ayo gid ang iya mga ginghuman! Aber ang bungoy hay napabati niya kag ang apà hay napahambay niya!”

8

Ang Pagpakaon ni Hesus sa 4,000 ka Tawo Mateo 15:32-39

¹ Adto da nga mga adlaw, nagtipon liwat ang madamò nga tawo kay Hesus. Nang wayà na gid sinda ning pagkaon, gingtawag ni Hesus ang iya mga disipulo kag naghambay sa inda, ² “Naluoy gid ako sa ini nga mga tawo. Kay tuyo na ka adlaw nga kaibahan ninda ako kag naubos na ang inda pagkaon. ³ Kung pabalikon ko sinda nga gutom, basì kung malipungan sinda sa dayan kay malayò gid ang ginghalinan ng iban sa inda.”

⁴ Nagpangutana ang iya mga disipulo, “Sa diin baya kita makabuoy ning pagkaon diri sa tiway nga lugar para ipakaon sa ini nga mga tawo?”

⁵ Pero nagpangutana si Hesus sa inda, “Pila ka bilog ang indo tinapay dirà?”

Nagsabat sinda, “Pito.”

⁶ Kag gingpapungkò ni Hesus ang mga tawo sa dutà. Gingbuoy niya ang pito ka tinapay kag nagpasalamat sa Dios. Pagkatapos gingbuak-buak niya ini kag gingtao sa iya mga disipulo agud ipanao sa mga tawo. Ngani nagpanao sinda sa mga tawo. ⁷ Igwa da sinda ning pila ka bilog

nga maintik nga mga isda. Gingpasalamatan da niya ini kag gingtao sa iya mga disipulo agud ipanao sa mga tawo. ⁸ Nagkaon sinda kag nabusog gid. Pagkatapos, gingtipon ninda ang mga nabilin nga sobra kag napunò pa ang pito ka bangkat*. ⁹ Kag mga 4,000 ang mga tawo nga nakakaon. Nang matapos adto, gingpabalik na ni Hesus ang mga tawo. ¹⁰ Kag nagsakay nga daan siya sa dyapang* kaibahan ang iya mga disipulo kag nagtabok pakadto sa lugar ng Dalmanuta.

Nagpangayò ning Milagro kay Hesus

Mateo 16:1-4

¹¹ Pag-abot ninda didto, may mga Pariseo nga nagpalapit kay Hesus para magpakigdibati sa iya. Kay gusto ninda nga tistingon siya. Ngani nagpangayò sinda sa iya ning milagro halin sa langit para pamatuuran nga gingsugò siya ng Dios. ¹² Pero nagpanghaw-os si Hesus kag naghambay, “Basi baya nagapangayò ning milagro ang mga tawo sa ini nga henerasyon? Sa matuod lang ginahambay ko sa indo nga wayà ning milagro nga ipakità sa ini nga henerasyon!”

¹³ Kag gingbayaan niya sinda. Nagsakay siya liwat kag ang iya mga disipulo sa dyapang kag nagtabok sa kabuak.

Ang Pampaalsa ng mga Pariseo kag ni Herodes

Mateo 16:5-12

¹⁴ Nalimutan ng iya mga disipulo nga magdaya ning tinapay puyra lang sa isa ka bilog nga nadaya ninda sa dyapang. ¹⁵ Gingpaandaman sinda ni Hesus paagi sa parabola, “Magdahan

kamo kag mag-andam sa pampaalsa ng mga Pariseo kag ni Herodes.”*

¹⁶ Nang mabatian ini ng iya mga disipulo, naghambay sinda sa isa kag isa, “Siguro ginghambay niya ini kay wayà kita ning tinapay.”

¹⁷ Nasayuran ni Hesus kung ano ang inda ginainistorya. Ngani naghambay siya sa inda, “Basi nagainistorya kamo nga wayà tinapay? Wayà pa gid ba kamo makasayod o makaintindi? Matugas pa gid ang indo uyo? ¹⁸⁻¹⁹ Igwa kamo mga mata, pero indì kamo makakità. Igwa kamo mga talinga, pero indì kamo makabatì. Wayà ba nindo madumdumi nang gingbuak-buak ko ang lima ka tinapay para sa 5,000 nga tawo? Pila ba ka ayat ang napunò nang gingtipon nindo ang mga nabilin nga tinapay?” Nagsabat sinda, “Dose!”

²⁰ Nagpangutana pa gid si Hesus, “Kag nang gingbuak-buak ko ang pito ka tinapay para sa 4,000, pila ba ka bangkat ang napunò nang gingtipon nindo ang wayà maubos nga pagkaon?” Nagsabat sinda, “Pito!”

²¹ Kag naghambay si Hesus, “Dapat naintindihan nindo nga bukon tinapay ang akon gusto hambayon kaina.”

Ang Pag-ayo ni Hesus sa Buta sa Betsaida

²² Pag-abot ninda sa Betsaida, may mga tawo didto nga nagdaya ning buta nga lyaki kay Hesus. Nagpakitluoy sinda sa iya nga kung puydi paayuhon niya ang tawo agud makakità.

---

* **8:15** 8:15 Ang gusto hambayon ni Hesus, dapat indì sundon ng mga disipulo ang inda malain nga batasan.

²³ Ngani ginhawiran niya ang kamot ng tawo kag gingdaya pakadto sa luwas ng Betsaida. Pag-abot ninda sa luwas, ginpil-an niya sa mata ang buta. Kag gingbutang niya ang iya kamot sa buta kag nagpangutana, “May nakikità ka na ba?”

²⁴ Nag-indahat ang lyaki kag naghambay, “Nakakakità na ako ning mga tawo, pero daw pareho ning mga kahoy nga nagapanaw.”

²⁵ Ngani gingbutang liwat ni Hesus ang iya kamot sa mata ng tawo. Pagkatapos nagsirò siya ning maayo kag nagbalik ang iya panirò. Mahayag na gid ang tanan sa iya panglikità.

²⁶ Gingpabalik siya ni Hesus kag gingbilinan, “Ayaw na magbalik sa Betsaida.”†

Ang Pagdiklara ni Pedro nga si Hesus ang Kristo

Mateo 16:13-20; Lucas 9:18-21

²⁷ Pagkatapos adto, nagkadto si Hesus kag ang iya mga disipulo sa mga baryo nga sakop ng Cesarea Filipos. Mintras nagapanaw sinda, nagpangutana si Hesus sa iya mga disipulo, “Sin-o kuno ako sunò sa hambay ng mga tawo?”

²⁸ Nagsabat sinda, “May mga nagahambay nga ikaw si Juan nga Miyugbawtismo. Ang iban nagahambay nga ikaw si Elias; kag ang iban pa gid nagahambay nga ikaw hay isa sa mga propeta.”

²⁹ Pagkatapos nagpangutana siya sa inda, “Hay kamo, ano ang indo mahahambay, sin-o ako?”

Nagsabat si Pedro, “Ikaw imaw ang Kristo*!”

---

† **8:26** 8:26 Siguro indì gusto ni Hesus nga magpamalità ang buta sa mga tawo sa Betsaida nga ging-ayo siya.

³⁰ Nang mabatian ni Hesus ang sabat, gingpaandaman niya sinda nga indì gid magbalità aber kanin-o kung sin-o siya.

Ang Propesiya ni Hesus sa iya Pagkamatay kag Pagkabanhaw

Mateo 16:21-28; Lucas 9:22-27

³¹ Pagkatapos nagtudlò si Hesus sa inda, “Ako nga Ungà ng Tawo hay dapat gid mag-agi ning sobra nga mga kahugaan kag sikwayon ako ng mga miyugdumaya ng Judio, ng mga pinunò nga parì kag ng mga eskriba. Ipatatay ninda ako, pero pagkaligad ng tuyo ka adlaw mababanhaw ako.” ³² Gingklaro gid niya ini sa inda. Pagkabati adto ni Pedro, gingdaya niya si Hesus sa alihid kag gingsabyaw nga indì adto puydi. ³³ Pero naglingig si Hesus, nagsirò sa iya mga disipulo kag gingsabyaw si Pedro, “Satanas, lumayas ka sa akon atubangan! Kay ang imo ginahunahunà bukon halin sa Dios kundì sa tawo.”

³⁴ Kag gingtawag niya ang mga tawo kaibahan ang iya mga disipulo nga magpalapit. Naghambay siya sa inda, “Ang aber sin-o nga gusto magsunod sa akon, dapat indì niya palabihon ang iya kaugalingon, kundì pas-anon niya ang iya krus‡ kag magsunod sa akon. ³⁵ Kay ang aber sin-o nga nagapalabi ng iya kabuhì hay maduduyaan ini pero ang aber sin-o nga nagahallad ng iya kabuhì tungod sa akon kag sa Maayong Balità, makakabaton siya ning kabuhì nga wayà katapusan. ³⁶ Kay ano gid baya ang mapupuslan

---

‡ **8:34** 8:34 Ang gusto hambayon dapat magtuman siya sa akon aber pa sa kamatayon.

ng tawo kung maangkon man niya ang tanan nga butang diri sa kalibutan, pero mawad-an naman siya ning kabuhì? Wayà gid! ³⁷ Kay wayà gid ning butang nga puydi niya itao agud mapapabalik niya ang iya kabuhì. ³⁸ Ang aber sin-o nga nagakahuyà sa akon kag sa akon mga ginatudlò sa ini nga tyempo nga ang mga tawo nga malain kag bukon diosnanon, ikahuyà ko da siya pag ako nga Ungà ng Tawo hay magbalik nga may kadakò nga kahimayaan ng akon Amay, kaibahan ang balaan nga mga anghel.”

9

¹ Naghambay pa gid si Hesus sa inda, “Sa matuod lang ginahambay ko sa indo, may pila ka tawo diri nga indì pa mamatay hasta nga makità ninda ang paghaharì ng Dios nga magaabot nga may gahom.”

Ang Pagbaylo ng Hitsura ni Hesus Mateo 17:1-13; Lucas 9:28-36

² Pagkaligad ng unom ka adlaw, gingdaya ni Hesus sina Pedro, Santiago* kag Juan sa mataas nga bukid nga sinda lang. Kag gulpi lang nga nagbaylo ang hitsura ni Hesus sa inda atubangan. ³ Ang iya barò hay kasilaw-silaw sa kaputì. Wayà ning aber sin-o diri sa kalibutan ang makapaputì ng tiyad adto. ⁴ Pagkatapos nagpakità sa inda sina Elias kag Moises nga nagapakig-istorya kay Hesus. ⁵ Naghambay si Pedro kay Hesus, “Maestro, maayo gid kay yari na kita diri. Mahuman kami ning tuyo ka bayay-bayay, ang isa para sa imo, ang isa kay

Moises kag ang isa pa kay Elias.”⁶ Wayà siya makasayod kung ano ang iya dapat ihambay kay ginahadlukan gid sinda.

⁷ Tapos may nag-abot nga panganod kag gingtabunan sinda. Kag may nabatian sinda nga boses halin sa panganod nga nagahambay, “Imaw ini ang akon pinalanggà nga Ungà. Pamatii nindo siya!”⁸ Dalì-dalì sinda nga nagsirò patiyog, pero wayà na sinda ning may nakità kundì si Hesus lang.

⁹ Nang nagapatugbong na sinda sa bukid, gingbilinan sinda ni Hesus nga indì gid magpamalità aber kanin-o kung ano ang inda nakità hasta siya nga Ungà ng Tawo hay mabanhaw.

¹⁰ Nganì wayà gid ninda gingpamalità adto nga natabò, pero nang sinda na lang nga tuyo, nagpinangutan-an sinda kung ano ang gusto hambayon ng pagkabanhaw.¹¹ Kag nagpangutana sinda kay Hesus, “Basi nagahambay ang mga eskriba nga kahinangyan mag-abot anay si Elias bago mag-abot ang Kristo?”

¹² Nagsabat siya, “Tamà inà, dapat mag-abot anay si Elias agud ipreparar niya ang tanan nga butang. Basi baya gingsulat da nga ang Ungà ng Tawo dapat mag-agi ning sobra nga mga kahugaan kag indì siya batunon ng mga tawo?

¹³ Pero ginahambay ko sa indo, si Elias hay nag-abot na kag ginghuman ng mga tawo sa iya ang inda gusto sunò sa gingsulat parti sa iya.”

Ang Pag-ayo ni Hesus sa Ungà nga may Malain nga Espiritu

Mateo 17:14-21; Lucas 9:37-43

¹⁴ Pagbalik nina Hesus sa mga disipulo nga nabilin, nakità ninda nga madamò nga tawo ang nagatipon didto sa inda. May pila da ka mga eskriba nga nagapakigdibati sa mga disipulo. ¹⁵ Pagkakità ng mga tawo kay Hesus, natingaya gid sinda. Adto nga daan nagdyagan sinda pakadto sa iya agud kamustahon siya. ¹⁶ Nagpangutana si Hesus sa inda, “Ano ang indo ginadibatihan?”

¹⁷ Kag may isa ka tawo didto sa mga nagatipon nga nagsabat, “Maestro, gingdaya ko diri sa imo ang akon ungà nga lyaki kay ginasapian siya ng malain nga espiritu. Ngani indì na siya makahambay. ¹⁸ Kada siya ginasapian, ginatumba siya sa dutà, nagabuyà ang iya bàbà kag nagapagot ang iya mga ngipon. Pagkatapos nagapanugas siya. Nagpabulig ako sa imo mga disipulo nga palayason ini, pero indì ninda mapalayas.”

¹⁹ Nagsabat si Hesus, “Kamo nga mga tawo sa ini nga henerasyon hay wayà gid ning pagtuo! Hasta san-o pa baya ang akon pag-antos sa indo? Day-a diri sa akon ang ungà.” ²⁰ Ngani gingdaya ninda ang ungà sa iya.

Pagkakità ng malain nga espiritu kay Hesus, adto nga daan gingpakurog niya ang ungà, gingtumba kag gingpaligid sa dutà nga nagabuyà ang iya bàbà. ²¹ Gingpangutana ni Hesus ang tatay ng ungà, “Kasan-o pa siya nagtiyad ini?”

Nagsabat ang tatay, “Tunà nang ungà pa siya. ²² Permi siya ginatumba ng malain nga espiritu sa kalayo kag sa tubì agud patyon. Pero kung

may mahuhuman ka, kaluy-i kag buligi abi kami!”

²³ Naghambay si Hesus sa iya, “Basi nagahambay ka nga ‘Kung may mahuhuman ako’? Ang tanan nga butang mahuhuman ko sa tawo nga nagatuo sa akon.”

²⁴ Kag nagsabat ang tatay ng ungà, “Nagatuo ako, pero buligi ako nga madugangan pa ang akon pagtuo.”

²⁵ Pagkakità ni Hesus nga nagapakadamò na ang mga tawo palapit sa iya, gingsabyaw niya ang malain nga espiritu, “Ikaw, espiritu nga nagapaapà kag nagapabungoy sa ini nga ungà, ginasugò ta ikaw, luwas dirà kag ayaw na gid magbalik!”

²⁶ Nagsinggit ang malain nga espiritu kag gingpakurog niya ang ungà ning tudo kag nagluwas. Ang ungà daw patay na, nganì naghambay ang kadamuan, “Patay na siya!” ²⁷ Pero ginghawiran ni Hesus ang kamot ng ungà, gingpabangon niya kag nagtindog siya.

²⁸ Pagsuyod nina Hesus sa bayay, nagpangutana ang iya mga disipulo nang sinda na lang, “Basi baya wayà namon mapalayas ang malain nga espiritu?”

²⁹ Nagsabat siya sa inda, “Adto nga klasi ng malain nga espiritu, mapalayas lang paagi sa pangamuyò.”*

---

* **9:29** 9:29 Sa iban nga mga kopya ng Griego gingdugang: kag sa pagpuasa.

*Ang Paghambay liwat ni Hesus parti sa iya
Pagkamatay kag Pagkabanhaw*

Mateo 17:22-23; Lucas 9:43b-45

³⁰ Paghalin nina Hesus didto, nag-agi sinda sa probinsya ng Galilea. Indi niya gusto nga masayuran ng mga tawo nga yadto siya, ³¹ kay nagatudlò siya sa iya mga disipulo. Naghambay siya sa inda, “Ako nga Ungà ng Tawo hay itugyan sa mga tawo nga magapatay sa akon, pero pagkaligad ng tuyo ka adlaw mababanhaw ako.”

³² Ang iya mga disipulo hay wayà makaintindi kung ano ang iya gusto hambayon. Pero nahadlok sinda magpangutana sa iya.

Sin-o ang Labaw sa Tanan

Mateo 18:1-5; Lucas 9:46-48

³³ Nag-abot sina Hesus sa Capernaum. Nang yadto na sinda sa bayay, nagpangutana si Hesus sa inda, “Ano ba ang indo ginainistorya sa dayan?”

³⁴ Pero naghapos lang sinda kay ang gingdiniskusyunan ninda hay kung sin-o gid sa inda ang labaw sa tanan. ³⁵ Ngani nagpungkò si Hesus kag gingtawag niya ang dose nga disipulo. Kag naghambay siya sa inda, “Kung sin-o sa indo ang gusto nga maging pinunò, dapat mapainubuson siya kag maging suluguon ng tanan.” ³⁶ Pagkatapos nagbuoy siya ning isa ka ungà kag gingpatindog niya sa inda tungà. Tapos gingkugos niya ini kag naghambay sa inda, ³⁷ “Ang aber sin-o nga nagabaton sa ungà nga tiyad ini tungod sa akon hay nagabaton sa akon.

Kag ang nagabaton sa akon, bukon lang sa akon kundì nagabaton da sa nagsugò sa akon.”

*Ang bukon Kontra sa aton hay Kaibahan naton
Lucas 9:49-50*

³⁸ Niyan naghambay si Juan sa iya, “Maestro, nakakità kami ning isa ka tawo nga nagapalayas ng mga demonyo kag ang pangayan mo ang iya ginagamit. Gingpapara namon siya kay bukon naton siya kaibahan.”

³⁹ Pero naghambay si Hesus, “Pabay-i lang nindo siya kay wayà ning may nagahuman ning milagro paagi sa akon pangayan kag malagat-lagat magahambay ning malain kontra sa akon.

⁴⁰ Ang aber sin-o nga wayà nagakontra sa aton hay kaibahan naton. ⁴¹ Sa matuod lang ginahambay ko sa indo, ang aber sin-o nga magtao sa indo ning bisan isa lang ka baso nga tubì tungod kamo hay nagasunod sa akon, siya hay makakabaton gid ng iya bayos.

*Ang mga Kabangdanan sa Pagpakasalà
Mateo 18:6-9; Lucas 17:1-2*

⁴² “Ang aber sin-o nga maging kabangdanan nga makasalà ang isa sa ini nga bag-o nga nagatuo sa akon, mas maayo pa sa iya nga higutan ang iya liog ning mabahoy nga galingan nga bato kag itagbong sa dagat. ⁴³ Kung ang imo kamot imaw ang kabangdanan nga nagakasalà ka, utura inà! Mas maayo pa nga may kabuhì ka nga wayà katapusan nga isa lang ang imo kamot, kaysa sa duha ang imo kamot pero makadto ka

naman sa impyerno†. Ang kalayo didto indì gid mamatay. ⁴⁴ [Ang mga uyod didto wayà ning kamatayon kag ang kalayo indì mamatay.] ⁴⁵ Kag kung ang imo siki imaw ang kabangdanan nga nagakasalà ka, utura inà! Mas maayo pa nga may kabuhì ka nga wayà katapusan nga isa lang ang imo siki, kaysa sa duha ang imo siki pero ipilak ka naman sa impyerno. ⁴⁶ [Ang mga uyod didto wayà ning kamatayon kag ang kalayo indì mamatay.] ⁴⁷ Kag kung ang imo mata imaw ang kabangdanan nga nagakasalà ka, lukata inà! Mas maayo pa nga magsuyod ka sa gingharian ng Dios nga isa lang ang imo mata, kaysa sa duha ang imo mata pero ipilak ka naman sa impyerno. ⁴⁸ Ang mga uyod didto wayà ning kamatayon kag ang kalayo indì mamatay.

⁴⁹ “Kay ang tanan limpyuhon paagi sa kalayo pareho ng ginatao sa Dios nga ginaasinan anay.†
⁵⁰ Ang asin hay maayo. Pero kung maduyà na ang sabor ng asin, indì na gid ini mapuslan kag pauno pa mapabalik ang iya kaasin? Dapat maging pareho kamo sa asin nga nagabulig sa kada isa nga maayo ang indo relasyon.”

10

Ang Pagpanudlò parti sa Pagbinuyagan ng Mag-asawa

Mateo 19:1-12; Lucas 16:18

¹ Pagkatapos adto naghaling si Hesus sa Capernaum* kag nagkadto siya sa mga lugar nga sakop

† **9:43** 9:43 Sa Griego hay Gehena, lugar nga ginapilakan ng mga basura kag ginasug-an. † **9:49** 9:49 Levitico 2:13

ng Judea. Kag nagtabok siya sa Subà ng Jordan. Madamò nga tawo ang nagtipon didto liwat sa iya kag gingtudluan niya sinda pareho ng permi niya nga ginahuman.

² May mga Pariseo* nga nagkadto da didto. Nagapangità sinda ning paagi para tistingon ninda siya. Ngani nagpangutana sinda kay Hesus, “Ginatugutan ba ng Kasuguan nga buyagan ng lyaki ang iya asawa?” ³ Gingsabat sinda ni Hesus paagi sa isa ka pangutana, “Ano ba ang gingsugò sa indo ni Moises?” ⁴ Nagsabat sinda, “Nagsugot si Moises nga makahuman ang lyaki ning papeles ng pagbinuyagan, pagkatapos puydi na niya mabuyagan ang iya asawa.” ⁵ Naghambay si Hesus sa inda, “Kay matugas ang indo uyo, ngani gingsulat ni Moises sa indo ini nga sugò. ⁶ Pero tunà ng pagtuga ng kalibutan, ‘ginghuman sinda ng Dios nga lyaki kag babayi.’† ⁷ Imaw ini ang rason nga ‘bayaan ng lyaki ang iya tatay kag nanay kag magaiba sa iya asawa, ⁸ kag sinda nga duha maging isa ka lawas. Bukon na sinda duha kundì isa.’† ⁹ Ngani indì dapat buyagon ng tawo ang ging-isa na ng Dios.”

¹⁰ Pag-abot ninda sa bayay, nagpangutana naman ang mga disipulo parti didto nga butang. ¹¹ Naghambay si Hesus sa inda, “Ang aber sino nga lyaki nga magbuyag sa iya asawa kag mag-asawa ning iban hay nagapangawatan kag nakasalà sa iya una nga asawa. ¹² Kag kung magbuyag ang babayi sa iya asawa kag mag-asawa ning iban, nagapangawatan da siya.”

---

† **10:6** 10:6 Gingtunaan 1:27, 5:2 † **10:8** 10:7-8 Gingtunaan 2:24

*Ang Pagbendisyon ni Hesus sa mga Ungà
Mateo 19:13-15; Lucas 18:15-17*

¹³ May mga tawo nga nagdaya ng mga ungà kay Hesus para itungtong ang iya kamot kag bendisyunan sinda. Pero gingsabyaw ng iya mga disipulo ang mga nagdaya sa inda. ¹⁴ Pagkakità ni Hesus sa natabò, nahangit siya kag naghambay sa iya mga disipulo, “Pabay-i lang nindo ang mga ungà nga magpalapit sa akon. Ayaw nindo sinda pagpunggi kay ang mga kapareho ninda hay imaw ang nagapasakop sa paghahari ng Dios. ¹⁵ Sa matuod lang ginahambay ko sa indo, ang aber sin-o nga indì magpasakop sa paghahari ng Dios pareho ng isa ka ungà, indì gid makasuyod sa gingharian ng Dios.” ¹⁶ Pagkatapos ginkugos niya ang mga ungà, gingtungtong niya ang iya kamot sa inda kag gingbendisyonan sinda.

*Ang Tawo nga Manggaranon
Mateo 19:16-30; Lucas 18:18-30*

¹⁷ Nang papanawon na si Hesus, may isa ka tawo nga nagdyagan palapit sa iya kag nagluhod. Pagkatapos nagpangutana ang tawo, “Maayo nga Maestro, ano baya ang dapat ko humanon agud makapanublì ning kabuhì nga wayà katapusan?”

¹⁸ Nagsabat si Hesus sa iya, “Basi gingtawag mo ako nga maayo? Wayà gid ning aber sin-o nga maayo kundì ang Dios lang. ¹⁹ Parti sa imo pangutana, nasayuran mo na ang mga sugò ng Dios: Ayaw magpamatay, ayaw magpangawatan,

ayaw magpangawat, ayaw magtestigo ning pinusong, ayaw magpangluko, tahura ang imo tatay kag nanay.”†

²⁰ Nagsabat siya kay Hesus, “Maestro, ini tanan hay natuman ko na magtunà nang ungà pa ako.”

²¹ Gingsirò siya ni Hesus nga may pagpalanggà kag naghambay, “Isa pa ka butang ang kuyang sa imo. Magbalik ka kag ibaligyà ang imo mga propidad kag ipanao ang kwarta sa mga pobre. Sa ini nga paagi, magakaigwa ka ning manggad sa langit. Pagkatapos magbalik ka kag magsunod sa akon.” ²² Naglain gid ang iya hitsura nang mabatian niya adto kag naghalin siya nga malisod kay madamò ang iya manggad.

²³ Nang makahalin na ang tawo, nagsirò si Hesus sa palibot kag naghambay sa iya mga disipulo, “Mahugà gid para sa mga manggaranon ang makasuyod sa gingharian ng Dios!”

²⁴ Natingaya ang mga disipulo sa iya ginghambay. Ngani nagpadayon siya sa paghambay, “Mga ungà, mahugà gid ang makasuyod sa gingharian ng Dios! ²⁵ Mas malupos pa magagi ang kamelyo sa buhò ng dayom kaysa sa magsuyod ang manggaranon sa gingharian ng Dios.”

²⁶ Natingaya gid sinda kag nagpangutana sa iya, “Kung tiyad inà, sin-o lang ang maluwas?”

²⁷ Gingsirò sinda ni Hesus kag naghambay, “Kung sa mga tawo lang imposible gid ini, pero puydi sa Dios; kay ang tanan nga butang hay posible sa Dios.”

---

† **10:19** 10:19 Exodus 20:12-16; Deuteronomio 5:16-20

²⁸ Naghambay si Pedro sa iya, “Hay kami, gingbayaan namon ang tanan kag nagnunot sa imo.”

²⁹ Naghambay si Hesus sa inda, “Sa matuod lang ginahambay ko sa indo, wayà ning tawo nga nagbayà ng iya bayay, mga maguyáng kag mga manghod, nanay, tatay, mga ungà, o mga uma tungod sa akon kag sa Maayong Balità, ³⁰ nga indi makabaton ning ginatos ka doble nga bayos sa ini nga kabuhì: mga bayay, mga maguyáng kag mga manghod, mga nanay, mga ungà, mga uma kag patì sa mga paghingabot tungod sa pagtuo. Kag sa paabuton nga tyempo, makakabaton siya ning kabuhì nga wayà katapusan. ³¹ Pero madamò nga tawo ang nauuna nga mauulihi kag ang mga nauulihi nga mauuna.”

Ang Ikatuyo nga Paghambay ni Hesus parti sa iya Pagkamatay kag Pagkabanhaw
Mateo 20:17-19; Lucas 18:31-34

³² Mintras nagapanaw sina Hesus patukad sa Jerusalem, nauna siya sa inda. Natingaya ang iya mga disipulo kag ginahadlukan naman ang iban nga nagasunod sa iya. Gingbuyag niya liwat ang dose nga disipulo sa mga tawo kag gingbalità niya kung ano ang matatabò sa iya. ³³ Naghambay siya sa inda, “Pamatì kamo! Nagapatukad kita sa Jerusalem kag didto itugyan ako nga Ungà ng Tawo* sa mga pinunò nga parì kag mga eskriba* kag parusahan ninda ako nga patyon. Kag itugyan ninda ako sa mga bukon Judio*. ³⁴ Insultuhon ninda ako, pilaan,

latiguhon kag patyon. Pero pagkaligad ng tuyo ka adlaw mababanhaw ako.”

Ang Pagpangayò ni Santiago kag ni Juan

Mateo 20:20-28

³⁵ Nagpalapit kay Hesus sina Santiago kag Juan, mga ungà ni Zebedee kag naghambay, “Maestro, may pangayuon kuntà kami sa imo.”

³⁶ Naghambay si Hesus sa inda, “Ano ang indo pangayuon sa akon?”

³⁷ Nagsabat sinda, “Pag maghari ka na sa imo mahimayaon nga gingharian, papungkua kami nga duha sa imo alihid; ang isa sa tuo kag ang isa sa waya.”

³⁸ Pero naghambay si Hesus sa inda, “Wayà nindo nasayuri kung ano ang indo ginapangayò. Maagwanta ba nindo ang mga kahugaan nga akon agwantahon? Kag matitiis da ba nindo ang kamatayon nga akon agihan?”

³⁹ Nagsabat sinda, “Huo, kaya namon.”

Naghambay si Hesus sa inda, “Maagwanta nindo ang mga kahugaan nga akon agwantahon kag matitiis da ang kamatayon nga akon agihan.

⁴⁰ Pero bukon ako ang magapilì kung sin-o ang papungkuon sa akon tuo o waya kay may mga gingtagan-an na para magpungkò didto.”

⁴¹ Pagkabatì ng napuyò ka disipulo kung ano ang inda gingpangayò, nahangit gid sinda kana Santiago kag Juan. ⁴² Ngani gingtawag sinda tanan ni Hesus kag ginghambayan, “Sayod nindo nga ang mga miyugdumaya sa ini nga kalibutan hay may otoridad sa inda mga sinakupan kag pagusto lang sinda kung ano ang humanon sa

inda. ⁴³ Pero bukon tiyad inà sa indo. Kay kung sin-o sa indo ang gusto nga maging labaw sa tanan, dapat maging suluguon nindo. ⁴⁴ Kag kung sin-o sa indo ang gusto maging pinunò, dapat maging ulipon ng tanan. ⁴⁵ Kay aber pa nganì ako nga Ungà ng Tawo hay wayà nagkari diri sa kalibutan para magpaserbisyo kundì magserbisyo; kag magtao ng akon kabuhì agud matubos ang madamò nga tawo.”

*Ang Pag-ayo kay Bartimeus sa Jerico
Mateo 20:29-34; Lucas 18:35-43*

⁴⁶ Nag-abot sina Hesus sa Jerico. Nang nagapaluwas na siya sa banwa kaibahan ng iya mga disipulo kag ng madamò nga tawo, may isa ka buta didto nga si Bartimeus, ungà ni Timeus nga nagapungkò kag nagapalimos sa alihid ng karsada. ⁴⁷ Pagkabatì niya nga nagaagi si Hesus nga taga-Nazaret, nagsinggit siya, “Hesus, inapo ni David, kaluy-i ako!”

⁴⁸ Gingsabyaw siya ng madamò nga tawo nga maghipos. Pero ginkusugan pa gid nganì niya ang pagsininggit, “Inapo ni David, kaluy-i ako!”

⁴⁹ Nagduyog si Hesus kag naghambay, “Day-a nindo siya diri sa akon.”

Nganì gingtawag ninda ang buta kag naghambay sinda, “Magkalipay ka. Tindog na kay ginapatawag ka ni Hesus.”

⁵⁰ Gingpilak niya ang iya pangsuy-ob, naglukso kag nagkadto kay Hesus.

⁵¹ Gingpangutana siya ni Hesus, “Ano ang gusto mo nga humanon ko para sa imo?”

Nagsabat ang buta, “Maestro, gusto ko nga makakità liwat.”

⁵² Pagkatapos naghambay si Hesus sa iya, “Panaw na. Ang imo pagtuo ang nag-ayo* sa imo.”

Adto nga daan nakakità na siya kag nagnunot kay Hesus sa karsada.

11

Ang Madinaugon nga Pagsuyod ni Hesus sa Jerusalem

Mateo 21:1-11; Lucas 19:28-40; Juan 12:12-19

¹ Nang malapit na sina Hesus sa Jerusalem kag nag-abot sa mga baryo ng Betfage kag Betania sa Bukid ng mga Olibo*, gingpauna ni Hesus ang iya duha nga disipulo ² kag gingbilinan sinda, “Mag-una kamo didto sa masunod nga baryo. Pagsuyod nga daan nindo, makikità nindo ang batà nga asno nga nakahigot. Wayà pa gid ini masasakyi. Hubara nindo ang higot kag daya diri. ³ Kung may magpangutana sa indo, ‘Basi ginahuman nindo inà?’ sabata nindo, ‘Kahinangyan ini ng Ginoo, pagkatapos iulì da nga daan sa imo.’ ”

⁴ Ngani nagpanaw sinda kag pag-abot ninda didto sa baryo, nakità ninda ang batà nga asno sa alihid ng dayan nga nakahigot sa pwertahan ng isa ka bayay. Mintras ginahubad ninda ang higot, ⁵ may mga nagatindog didto nga nagpangutana sa inda, “Hoy, ano ang indo

---

* **10:52** 10:52 Nag-ayo: ang gusto hambayon ng ini nga hambay sa Griego puydi nga nagluwas o nagpaayo.

ginahuman dirà? Basi ginahubad nindo ang higot ng asno?"

⁶ Nagsabat sinda sa mga tawo sunò sa gingbilin ni Hesus. Ngani gingpabay-an na lang sinda ng mga tawo. ⁷ Pagkatapos adto gingdaya ninda ang asno kay Hesus. Pag-abot didto, ginghapinan ninda ini ng inda pangsuy-ob kag nagsakay si Hesus. ⁸ Madamò nga tawo ang naglatag ng inda pangsuy-ob sa karsada kag ang iban naman nagbutang ning mga madahon nga sanga nga inda ging-utod halin sa mga uma. ⁹ Ang mga nagauna kay Hesus kag ang mga nagasunod hay nagasinggit,

"Hosana!* Ginapakamaayo ng Ginoo ang iya gingsugò!

¹⁰ Ginapakamaayo ng Dios ang paabuton nga gingharian ni David nga aton kalululohan.

Hosana! Dayawon ang Dios sa pinakamataas gid sa tanan!"

¹¹ Pag-abot ni Hesus sa Jerusalem, nagsuyod siya sa templo. Nagpanglikità siya sa tanan nga butang didto sa suyod. Pagkatapos, tungod madalì na lang magtunod ang adlaw, nagluwas siya kag nagkadto sa Betania kaibahan ang dose nga disipulo.

Ang Pagsumpà ni Hesus sa Kahoy nga Igos

Mateo 21:18-19

¹² Pagkaaga, paghalin nina Hesus sa Betania pabalik sa Jerusalem, nagutom siya. ¹³ May

---

* **11:9** 11:9 Hosana: Ang gusto hambayon, 'dayawon ang Dios', pero sa literal, 'luwasa kami niyan.'

nakità siya sa malayò nga kahoy nga igos* nga malabog ang dahon. Ngani gingpalapitan niya kung may bunga. Pero wayà siya ning may makità nga bunga kundì puro lang dahon, kay bukun pa tyempo ng tigbubunga. ¹⁴ Naghambay si Hesus sa kahoy, “Tunà niyan, wayà na ning tawo nga makakaon ng imo bunga!”

Nabatian ng iya mga disipulo ang iya ginghambay.

Ang Pagpalayas ni Hesus sa mga Miyugbaligya sa Templo

Mateo 21:12-17; Lucas 19:45-48; Juan 2:13-22

¹⁵ Pag-abot nina Hesus sa Jerusalem, nagsuyod siya sa templo. Gingpalayas niya didto ang mga nagapamaligya kag nagapamakay sa suyod ng templo. Gingpinamaliskad niya ang mga lamisa ng mga miyugbaylo ning kwarta* kag ang mga pungkuan ng mga miyugbaligya ng mga salampati nga inughalad. ¹⁶ Kag wayà niya pagtuguti nga mag-agi sinda sa suyod ng templo nga may daya nga mga inugbaligya. ¹⁷ Kag gingtudluan niya sinda. Hambay niya, “Dì ba ginahambay ng Kasulatan, ‘Tawagon ang akon bayay nga pangamuyuan para sa tanan nga nasyon?’† Pero kamo! Ginghamman nindo nga panaguan ng mga tulisan!”

¹⁸ Nabatian ng mga pinunò nga parì kag mga eskriba adtong ginghamman ni Hesus. Ngani nagpangità sinda ning paagi agud patyon siya.

---

† **11:17** 11:17 Tanan nga nasyon: ang gusto hambayon, iba-iba nga lahi ng tawo sa bilog nga kalibutan. † **11:17** 11:17 Isaias 56:7

Pero hinadlukan sinda sa iya kay natingaya gid ang mga tawo sa iya mga ginatudlò.

¹⁹ Nang manayumsom na, nagluwas si Hesus kag ang iya mga disipulo sa syudad.

Ang Gingsumpà ni Hesus sa Kahoy nga Igos

Mateo 21:20-22

²⁰ Pagkaaga, nang pabalik na sinda pa-Jerusalem, didto da sinda nag-agi sa karsada nga inda ging-agihan dati kag nakità ninda ang kahoy nga igos nga nalayà kag patay na.

²¹ Nadumduman ni Pedro ang natabò, nganì naghambay siya kay Hesus, “Maestro, sirua ang kahoy nga igos nga imo gingsumpà! Layà na!”

²² Nagsabat si Hesus sa inda, “Magtuo kamo sa Dios! ²³ Sa matuod lang ginahambay ko sa indo, ang aber sin-o nga maghambay sa ini nga bukid, ‘Maghalin ka diri kag maglukso sa dagat’ kag kung wayà siya nagapangduha-duha kundi nagatuo nga ini matabò, inà hay matatabò para sa iya. ²⁴ Nganì ginahambay ko sa indo, aber ano ang indo pangayuon sa pangamuyò, magtuo kamo nga nabaton na ini nindo kag mababaton gid nindo. ²⁵ Kag kung nagapangamuyò kamo, patawara anay nindo ang mga nakasalà sa indo, agud patawaron da ang indo mga salà ng indo Amay sa langit.” ²⁶ [Kay kung wayà kamo nagapatawad sa iban, indì da kamo patawaron ng indo Amay sa langit.]

Ang Otoridad ni Hesus

Mateo 21:23-27; Lucas 20:1-8

²⁷ Nagkadto liwat sina Hesus sa Jerusalem. Mintras nagapanaw siya sa templo, nagpalapit sa

iya ang mga pinunò nga parì, mga eskriba kag mga miyugdumaya ng Judio. ²⁸ Nagpangutana sinda kay Hesus, “Ano ba ang imo otoridad para humanon ini nga mga butang? Kag sin-o ang nagtao sa imo ng ini nga otoridad para humanon ang mga ini?”

²⁹ Nagsabat si Hesus sa inda, “May ipangutana ako sa indo. Sabata anay nindo ako, pagkatapos sabaton ko da kamo kung ano ang akon otoridad para humanon ini nga mga butang. ³⁰ Kay sin-o ba naghalin ang otoridad ni Juan para magbawtismo, sa Dios ba o sa tawo? Sabata nindo ako.”

³¹ Kag nagdiniskusyon sinda kung ano ang inda isabat, “Kung magsabat kita, ‘Halin sa Dios’, mangutana naman siya, ‘Basi wayà kamo nagpati kay Juan?’ ³² Pero kung maghambay kita, ‘Halin sa tawo’, mahahangit sa aton ang mga tawo.” (Nahadlok sinda sa mga tawo kay madamò ang nagapati nga si Juan hay matuod nga propeta*.) ³³ Ngani nagsabat sinda kay Hesus, “Wayà kami makasayod.” Naghambay naman si Hesus, “Indì ko da kamo pagbalitaan kung sin-o ang nagtao sa akon ning otoridad paghuman ng ini nga mga butang.”

12

*Ang Parabola parti sa mga Bantay ng Ubasan
Mateo 21:33-46; Lucas 20:9-19*

¹ Pagkatapos naghambay si Hesus sa inda paagi sa mga parabola*, “May isa ka tawo nga

nagpatanom ning ubas* sa iya dutà. Gingpaku-
rayan niya ini palibot kag nagpahuman siya ning
buhò sa mabahoy nga bato para pugaan ning
ubas*. Nagpaugdok da siya ning isa ka lantawan.
Pagkatapos gingpaarkila niya ang ubasan sa mga
bantay kag nagkadto siya sa malayò nga lugar.
² Nang mag-abot ang tyempo ng tigpamupò ning
ubas, gingsugò niya ang iya ulipon sa mga bantay
para magbuoy ng iya parte ng ubas. ³ Pero
pag-abot niya didto, gingdakop ninda siya kag
gingbunay kag gingpabalik nga wayà gid ning
daya. ⁴ Gingsugò naman ng tag-iya ang isa pa ka
ulipon, pero ginglampusan ninda siya sa uyo kag
gingpakahuy-an. ⁵ Nagsugò pa gid siya ning isa
pa ka ulipon kag inda ini gingpatay. Madamò pa
gid ang gingsugò ng tag-iya. Ang iban gingbunay
ninda kag ang iban gingpatay. ⁶ Sa katapusan,
wayà na siya ning ulipon nga masugò. Ngani
gingsugò niya ang iya pinalanggà nga ungà nga
lyaki kay nagahunahunà siya, 'Tahuron ninda
ang akon ungà.' ⁷ Pero pagkakità ng mga bantay
sa iya ungà, naghambay sinda sa isa kag isa,
'Yari na ang miyugpanublì. Kari, patyon ta para
maging aton na ang iya panublion.' ⁸ Ngani
gingdakop ninda siya kag gingpatay. Gingpilak
ninda ang iya lawas sa luwas ng ubasan."

⁹ Nagpangutana si Hesus, "Ano baya ang hu-
manon ng tag-iya ng ubasan? Sigurado gid nga
kadtuoan niya ang mga bantay kag pamatyon.
Pagkatapos pabantayan niya ang iya ubasan sa
iban." ¹⁰ Naghambay pa si Hesus, "Wayà ba
nindo ini nabasa sa Kasulatan?
'Ang bato nga gingpilak ng mga panday,

imaw gid ang naging pinakaimportante nga bato sa pundasyon;

¹¹ ini hay ginghuman ng Ginoo, kag makatitingaya ini sa aton!' "†

¹² Nasayuran ng mga miyugdumaya ng Judio nga sinda ang ginapatamaan ng parabola. Ngani gusto ninda nga dakpon si Hesus pero nahadlok sinda sa mga tawo. Ngani gingpabay-an na lang ninda siya kag nagpanaw sinda.

*Ang Pangutana parti sa Pagbayad ng Buhis
Mateo 22:15-22; Lucas 20:20-26*

¹³ Niyan, gingsugò ninda ang pila ka mga Pariseo* kag pila ka mga miyembro ng grupo ni Herodes agud maakusar ninda si Hesus paagi sa iya paghambay. ¹⁴ Ngani nagkadto sinda kay Hesus kag nagpangutana, "Maestro, nasayuran namon nga matuod ang imo ginahambay. Wayà ka nagapadaya-daya sa mga tawo aber sin-o pa sinda kay wayà ka ning may ginapalabi. Kundi kung ano ang kamatuuran parti sa kabubut-on ng Dios sa mga tawo imaw gid ang imo ginatudlò. Mangutana lang kami sa imo, ginatugutan ba ng Kasuguan nga kita nga mga Judio hay magbayad ning buhis sa Emperador ng Roma? Dapat ba kita magbayad o indì?"

¹⁵ Pero sayod ni Hesus ang inda hunahunà, ngani naghambay siya sa inda, "Basi baya ginatistingan nindo ako? Day-a sa akon ang kwarta kay siruon ko."

---

† **12:11** 12:11 Salmo 118:22-23

16 Kag gingday-an siya ning isa ka bilog. Pagkatapos nagpangutana siya sa inda, “Kanin-o hitsura kag pangayan ang makikità diri?”

Nagsabat sinda, “Sa Emperador.”

17 Naghambay si Hesus sa inda, “Kung tiyad inà, itao nindo sa Emperador ang sa Emperador kag sa Dios ang sa Dios.”

Kag natingaya gid sinda sa iya.

Ang Pangutana parti sa Pagkabanhaw

Mateo 22:23-33; Lucas 20:27-40

18 Pagkatapos may mga Saduceo* nga nagpalapit kay Hesus. Ini nga mga tawo hay wayà nagapati nga may pagkabanhaw.

19 Nagpangutana sinda, “Maestro, nagsulat si Moises sa aton nga kung mamatay ang lyaki kag buhì ang iya asawa nga wayà makaungà, dapat ang iya manghod nga lyaki ang mag-asawa sa bayo agud makaungà siya para sa iya maguyáng nga namatay. 20 Niyán, igwa ning pito ka magmanghod nga lyaki. Nag-asawa ang kamaguyangan kag namatay nga wayà ning ungà. 21 Ngani ging-asawa ang bayo ng pangaduha nga manghod kag namatay da siya nga wayà gihapon makaungà. Imaw da ang natabò sa ikatuyo, 22 hasta sa ikapito. Namatay sinda tanan nga wayà gid makaungà. Nang ulihi ang babayi namatay da. 23 Niyán, kung mag-abot ang tyempo ng pagkabanhaw, kay sin-o gid siya asawa? Kay sinda nga pito hay naasawa niya.”

24 Nagsabat si Hesus sa inda, “Salà gid kamo kay wayà kamo nakaintindi ng ginahambay ng Kasulatan kag ng gahom ng Dios. 25 Kay pag

banhawon ang mga patay, indì na sinda mag-asawa kag indì na paasawahon kay pareho na sinda ng mga anghel sa kalangitan. ²⁶ Kung parti sa pagkabanhaw, wayà ba nindo nabasa ang gingsulat ni Moises parti sa nagadayab nga kahoy nga mababà? Hambay ng Dios sa iya, ‘Ako ang Dios ni Abraham, ang Dios ni Isaac kag ang Dios ni Jacob.’† ²⁷ Ang Dios hay bukon Dios ng mga patay, kundì Dios ng mga buhì. Nganì salà gid kamo.”

Ang Pinakaimportante nga Sugò

Mateo 22:34-40; Lucas 10:25-28

²⁸ May isa ka eskriba didto nga nagpalapit kag nakabati ng inda diskusyon. Nabatian niya nga maayo ang sabat ni Hesus. Nganì nagpangutana siya, “Ano gid baya ang pinakaimportante nga sugò ng Dios?”

²⁹ Nagsabat si Hesus, “Ang pinakaimportante nga sugò hay imaw ini: ‘Pamatì kamo, mga Israelita! Ang Ginoo nga aton Dios imaw lang ang Ginoo. ³⁰ Nganì higugmaon mo ang Ginoo nga imo Dios sa bilog mo nga tagipusuon, sa bilog mo nga kabubut-on, sa tanan mo nga hunahunà kag sa tanan mo nga kusog.’† ³¹ Ang ikaduha hay imaw ini, ‘Higugmaon mo ang imo isigkatawo pareho ng paghigugmà mo sa imo kaugalingon.’† Wayà na ning sugò nga mas importante pa diri sa duha.”

³² Naghambay ang eskriba sa iya, “Tamà ka, Maestro! Matuod ang imo ginghambay nga

† **12:26** 12:26 Exodus 3:6 † **12:30** 12:30 Deuteronomio 6:4-5

† **12:31** 12:31 Levitico 19:18

may isa lang nga Dios kag wayà na ning iban pa. ³³ Kag higugmaon mo siya sa bilog nga tagipusuon, sa tanan nga pang-intindi kag sa tanan nga kusog; kag higugmaon mo ang imo isigkatawo pareho ng paghigugmà mo sa imo kaugalingon. Ining duha hay mas importante sa tanan nga halad* nga ginasunog kag sa iban pa nga mga sakripisyo.”

³⁴ Pagkabatì ni Hesus nga tamà ang iya sabat, naghambay siya sa iya, “Malapit ka na sa paghaharì ng Dios.”

Pagkatapos adto, wayà na gid ning may nangahas nga magpangutana kay Hesus.

Ang Pangutana kung Sin-o si Kristo

Mateo 22:41-46; Lucas 20:41-44

³⁵ Mintras nagatudlò si Hesus sa templo, nagpangutana siya, “Basì naghambay ang mga eskriba nga ang Kristo hay inapo lang ni David?

³⁶ Si David mismo nga ginatuytuyan ng Espiritu Santo hay naghambay,†

‘Naghambay ang GINOO* sa akon Ginoo,

Pungkò diri hampig sa akon tuo

hasta nga maperdi ko kag pakahuy-an ang imo mga kaaway para sa imo.’

³⁷ Kung gingtawag siya ni David nga iya Ginoo, pauno baya nga siya hay inapo lang ni David*?”

Naluyag magpamatì kay Hesus ang madamò gid nga tawo.

Ang Paandam kontra sa mga Eskriba

Mateo 23:1-36; Lucas 20:45-47

---

† **12:36** 12:36 Salmo 110:1

³⁸ Sa iya mga pagpanudlò naghambay siya, “Mag-andam kamo sa mga eskriba nga gusto magpinanaw nga nagabarò ning mahabà para magpakità nga importante gid sinda. Gusto gid ninda nga abi-abihon kag tahuron sa lugar nga madamò ang tawo. ³⁹ Kag sa mga sinagoga* o sa mga punsyunan, ginapilì gid ninda ang mga pungkuan nga para sa mga kilaya. ⁴⁰ Ginaubos ninda buoy ang mga pagkabutang ng mga babayi nga bayo patì inda bayay kag ginatabon-tabunan lang ninda ang inda malain nga ginahuman paagi sa mahabà nga mga pangamuyò. Sinda hay magabaton gid ning mas sobra nga parusa halin sa Dios!”

Ang Ginghalad ng Bayo

Lucas 21:1-4

⁴¹ Nagpungkò si Hesus sa atubangan ng ginabutangan ning kwarta didto sa templo kag ging-obserbahan niya ang mga tawo nga nagabutang ng inda mga kwarta. Madamò nga mang-garanon ang nagabutang ning dakò nga mga kantidad. ⁴² May nagpalapit nga pobre nga babayi nga bayo kag nagbutang ning duha ka bilog nga leptos*. ⁴³ Gingtawag ni Hesus ang iya mga disipulo kag naghambay sa inda, “Sa matuod lang ginahambay ko sa indo, mas madakò ang gingbutang ng ini nga pobre nga bayo kaysa sa tanan nga nagtao. ⁴⁴ Kay sinda madamò ang kwarta kag ang inda gingtao hay ang bukon na ninda kahinangyan. Pero ang bayo, aber pobre siya, gingtao niya ang tanan nga iya ginasaligan nga pangabuhian.”

13

Ang parti sa Pagkawasak ng Templo

Mateo 24:1-2; Lucas 21:5-6

¹ Mintras nagapaluwas si Hesus sa templo, ang isa sa iya mga disipulo naghambay, “Maestro, tan-awa! Kaayo-ayo ang templo kag kadagkò-dagkò ang mga bato.”

² Naghambay si Hesus sa iya, “Nakikità mo ba inà nga kabahoy-bahoy nga templo? Maabot ang tyempo nga inà nga mga bato hay pagatumpagon kag wayà gid ning may mabilin nga nagapamag-tumbaw.”

Ang Paabuton nga mga Paghingabot

Mateo 24:3-14; Lucas 21:7-19

³ Mintras nagapungkò si Hesus sa Bukid ng mga Olibo paatubang sa templo, nagpalapit sina Pedro, Santiago, Juan kag Andres kag nagpangutana sa iya nang sinda na lang. ⁴ Hambay ninda, “Balitai kami kung san-o matabò ang mga butang nga imo ginghambay. Kag ano baya ang tandà nga malapit na ini tanan matatabò?”

⁵ Nagsabat si Hesus sa inda, “Mag-andam kamo nga wayà ning may makapatayang sa indo. ⁶ Kay kadamò ang magaabot kag magahambay sinda, ‘Ako imaw ang Kristo’ kag kadamò ang inda mapatayang. ⁷ Kag pag makabatì kamo nga may mga gira malapit sa indo kag makasayod kamo nga sa iban nga nasyon nagagira da, ayaw kamo mahadlok. Dapat gid ini tanan matabò, pero bukon pa ini ang katapusan. ⁸ Magainaway ang mga nasyon kag imaw da ang mga gingharian. May magaabot nga mga linog sa iba-iba nga lugar

kag may matabò nga mga taggutom. Ini nga mga butang hay daw pareho ng una nga kasakit nga nababatyagan ng babayi nga tig-uungà na gid.

⁹ “Mag-andam kamo, kay dakpon ninda kamo kag itugyan sa Korte ng mga Judio* kag latiguhon sa mga sinagoga. Magaatubang kamo sa mga gobernador kag sa mga hari tungod sa indo pagtuman sa akon kag didto magapamatuod kamo parti sa akon. ¹⁰ Dapat iwali ang Maayong Balità sa tanan nga nasyon, bago mag-abot ang katapusan. ¹¹ Kung day-on kamo kag itugyan sa korte, ayaw kamo magkabayaka kung ano ang indo ihambay. Kay sa adto gid nga oras, ihambay lang nindo kung ano ang ginapahambay sa indo ng Espiritu Santo. Kay bukon kamo ang magahambay kundì ang Espiritu Santo paagi sa indo. ¹² Sa adto nga tyempo, may mga tawo nga ipapatay ang inda mga maguyáng kag manghod. May mga tatay nga ipapatay ang inda ungå. Kag may mga ungå nga magabatò sa inda mga ginikanan kag ipapatay ninda. ¹³ Mahahangit gid sa indo ang tanan nga tawo tungod sa indo pagtuman sa akon. Pero ang nagapadayon nga magtuman sa akon hasta sa katapusan imaw ang maluluwas.”

Ang Kalain-lain nga Butang

Mateo 24:15-28; Lucas 21:20-24

¹⁴ “Pag makità nindo nga ginapatindog na sa lugar nga indì dapat tindugan ang kalain-lain gid nga butang† (kamo nga nagabasa intindihon gid nindo kung ano ang gusto hambayon ini), ang

---

† **13:14** 13:14 Daniel 11:31

mga yarà sa Judea dapat magbakwit na pakadto sa kabukiran. ¹⁵ Ang matabuan nga yarà sa luwas ng iya bayay* indì na dapat magsuyod para magbuoy ning aber ano. ¹⁶ Ang matabuan nga yadto sa uma hay indì na dapat magbalik para magbuoy ng iya pangsuy-ob. ¹⁷ Sa adto nga tyempo, makaluluoy ang mga nabdos kag ang mga nagapasuso kay mahugaan gid sinda magbakwit. ¹⁸ Magpangamuyò kamo nga indì ini matabò sa tiglalamig. ¹⁹ Kay sa adto nga tyempo, magaabot ang kahugaan nga wayà pa gid natabò magtunà nang gingtuga ng Dios ang kalibutan hasta niyan kag indì na matatabò pa hasta sano. ²⁰ Kag kung indì patag-uron ng Ginoo ang mga adlaw, wayà gid ning may maluwas. Pero tungod sa kaluoy niya sa iya mga gingpili, patag-uron niya adto nga tyempo.

²¹ “Kung may maghambay sa indo, ‘Yari ang Kristo!’ o ‘Yadto siya didto!’, ayaw kamo magpati. ²² Kay may magaabot nga mga bukon matuod nga kristo kag mga bukon matuod nga mga propeta. Magahuman sinda ning mga milagro kag makatitingaya nga butang para patayan-
gon, kung puydi, aber pa ang mga gingpili ng Dios. ²³ Ngani magbantay kamo! Ginahambay ko na nga daan ini nga mga butang sa indo bago pa matabò.”

Ang Pagbalik ni Hesus
Mateo 24:29-31; Lucas 21:25-28

---

* **13:15** 13:15 Sa literal: sa bubong ng iya bayay. Ini hay pantay kag didto nagapahuway ang mga tawo.

24 “Pagkatapos ng mga kahugaan sa adto nga tyempo, magaduyom ang adlaw, indì na maghayag ang bulan, 25 kag magakahuyog ang mga bituon. Ang mga butang† sa kalangitan hay magatayang sa inda dati nga mga pwesto. 26 Pagkatapos makikità ng mga tawo ako nga Ungà ng Tawo sa mga panganod nga nagabalik sa kalibutan nga may madakò nga gahom kag may kasilaw. 27 Suguon ko ang akon mga anghel, para tipunon ang akon mga gingpili halin sa tanan nga lugar ng kalibutan.”

Ang Leksyon sa Kahoy nga Igos

Mateo 24:32-35; Lucas 21:29-33

28 “Magtuon kamo ng leksyon parti sa kahoy nga igos*. Kung nagapanaybos ang iya mga sanga, sayod na nindo nga malapit na ang tag-init. 29 Imaw da, kung makità nindo nga nagakatabò na ini nga mga butang nga akon ginahambay, masasayuran nindo nga madali na lang ako mag-abot. 30 Sa matuod lang ginahambay ko sa indo, magakatabò ini tanan nga butang, bago mamatay ang mga tawo sa ini nga henerasyon. 31 Maduduyà ang langit kag ang dutà, pero ang akon mga hambay hay indì maduyà kundì matutuman gid ini.”

Wayà may Nakakasayod sa Pagbalik ni Hesus

Mateo 24:36-44

32 “Kung parti sa adlaw kag oras ng akon pag-abot, wayà gid ning may nakasayod aber ang mga anghel sa langit o ako nga Ungà ng Dios, kundì ang Amay lang gid. 33 Ngani mag-andam

† 13:25 13:25 Sa literal: gahom.

kamo kag mag-alisto, kay wayà kamo makasayod kung san-o maabot adto nga oras. ³⁴ Pareho da ini sa isa ka tawo nga mabyahe sa iban nga lugar. Bago siya naghaling sa iya bayay, gingtaw-an niya ang iya mga ulipon ning otoridad kag kada isa sa inda hay may trabaho. Kag gingsugò niya ang bantay sa pwertahan nga magbantay. ³⁵ Ngani magbantay kamo kay wayà kamo makasayod kung san-o magaabot ang tag-iya ng bayay; puydi sa manayumsom, sa hanagob, sa aga-aga, o sa pagsubat ng adlaw. ³⁶ Basì kung gulpi lang ang iya pag-abot kag maabutan niya kamo nga nagakatuyog. ³⁷ Ang ginahambay ko sa indo hay ginahambay ko da sa tanan. Magbantay kamo!”

14

Ang Plano nga Pagpatay kay Hesus

Mateo 26:1-5; Lucas 22:1-2; Juan 11:45-53

¹ Duha na lang ka adlaw bago mag-abot ang Pyesta ng Pagligad ng Anghel* kag Pyesta ng Tinapay nga wayà ning Pampaalsa*. Ang mga pinunò nga parì kag ang mga eskriba* hay nagapangità ning paagi kung pauno ninda dakpon si Hesus nga indì masayuran ng mga tawo kag pagkatapos hay patyon. ² Naghambay sinda, “Indì lang naton itamà sa pyesta kay basì kung magkagulo ang mga tawo.”

Ang Pagbubò ning Pahumot kay Hesus

Mateo 26:6-13; Juan 12:1-8

³ Nang yadto sina Hesus sa banwa ng Betania, mintras nagakaon siya sa bayay ni Simon nga kitungon* dati, may isa ka babayi nga nag-abot.

May daya siya nga maisot nga tibod himò sa alabastro*, nga may suyod nga kamahay gid kag maayo nga klasi nga pahumot. Ini nga pahumot hay halin sa tanom nga ginatawag, Nardo. Pagpalapit niya kay Hesus, ging-utod niya ang liog ng tibod kag gingbubuan niya ning pahumot ang uyo ni Hesus. ⁴ May mga tawo didto nga nahangit kag naghambay sa isa kag isa, “Taya! Basi baya ginauyakan lang niya ang pahumot? ⁵ Puydi kuntà inà maibaligyà sa kantidad nga tuyo ka gatos nga denarius* kag itao ang kwarta sa mga pobre.” Kag gingnguyaban ninda ang babayi.

⁶ Pero naghambay si Hesus sa inda, “Basi ginagulo nindo siya? Pabay-i lang siya. Maayo gid ang iya ginghuman sa akon! ⁷ Permi nindo kaibahan ang mga pobre kag puydi kamo makabulig sa inda aber ano nga oras nga gusto nindo, pero ako hay bukon nindo permi kaibahan. ⁸ Ini nga babayi naghuman ng iya makakaya para sa akon. Gingbubuan niya ning pahumot ang akon lawas para ipreparar ang akon lubong. ⁹ Sa matuod lang ginahambay ko sa indo, aber diin iwali ang Maayong Balità sa bilog nga kalibutan, ang iya ginghuman sa akon hay ipamalità da para madumduman siya.”

*Ang Pagtraidor ni Judas kay Hesus
Mateo 26:14-16; Lucas 22:3-6*

¹⁰ Pagkatapos si Judas Iscariote, isa sa dose nga disipulo, hay nagkadto sa mga pinunò nga pari

---

* **14:3** 14:3 Alabastro: Ini hay isa ka klasi nga mayutà nga bato.

agud inda istoryahan kung pauno niya itugyan si Hesus sa inda. ¹¹ Pagkabatì ini ninda, nalipay gid sinda kag nagpangakò nga taw-an siya ning kwarta. Nganì tunà adto, nagapangità siya ning paagi kung pauno niya itugyan si Hesus sa inda.

Ang Pagpreparar sa Pyesta ng Pagligad ng Anghel

Mateo 26:17-25; Lucas 22:7-14, 21-23; Juan 13:21-30

¹² Nag-abot ang una nga adlaw ng Pyesta ng Tinapay nga wayà ning Pampaalsa. Imaw ini ang adlaw nga ginapatay ang kordero agud ihalad sa Dios, para magsilibrar sa Pyesta ng Pagligad ng Anghel. Nganì nagpangutana ang mga disipulo ni Hesus sa iya, “Sa diin mo gusto kami magpreparar ning ihapon para sa Pyesta ng Pagligad ng Anghel?”

¹³ Nganì gingsugò niya ang iya duha nga disipulo. Hambay niya, “Kadto kamo didto sa syudad ng Jerusalem. Pag-abot nindo didto, may masumpong kamo nga lyaki nga nagapas-an ning bangà nga may tubì. Magsunod kamo sa iya ¹⁴ sa bayay nga iya pagasuyuran. Kag magpangutana kamo sa tag-iya ng bayay, ‘Nagapangutana ang amon maestro kung sa diin ang kwarto nga pagakaunan niya kaibahan ng iya mga disipulo sa ihapon para sa Pyesta.’ ¹⁵ Ipakità niya sa indo ang malapad nga kwarto sa ibabaw nga kumplito ning mga gamit kag preparado na. Didto kamo magpreparar ng aton ihapon.”

¹⁶ Nagpanaw ang duha kag pag-abot ninda sa syudad, nakità ninda ang tanan sunò sa

ginghambay ni Hesus sa inda. Kag didto ninda gingpreparar ang ihapon para sa Pyesta ng Pagligad ng Anghel.

¹⁷ Nang manayumsom na, nag-abot si Hesus kag ang iya dose nga disipulo sa bayay.

¹⁸ Mintras nagakaon sinda, naghambay si Hesus, “Sa matuod lang ginahambay ko sa indo, isa sa indo nga akon kaibahan diri sa pagkaon ang magatraidor sa akon.”

¹⁹ Pagkabati ninda, nalisod gid sinda kag kada isa sa inda hay nagpangutana sa iya, “Bukon ako, di ba?”

²⁰ Naghambay si Hesus sa inda, “Isa sa indo sa dose, nga magasawsaw ning tinapay sa hambawan kaibahan ko, imaw ang magatraidor sa akon. ²¹ Kay ako nga Ungà ng Tawo hay pagapatyon sunò sa ginghambay ng Kasulatan, pero makaluluoy gid ang magatraidor sa akon. Maayo pa sa iya nga wayà ging-ungà.”

Ang Ulihi nga Ihapon ng Ginoo

Mateo 26:26-30; Lucas 22:15-20; 1 Corinto 11:23-25

²² Mintras nagakaon sinda, nagbuoy si Hesus ning tinapay. Gingpasalamatan niya ini sa Dios kag gingbuak-buak. Pagkatapos gingtao niya sa iya mga disipulo kag naghambay, “Buy-a nindo ini, imaw ini ang akon lawas.”

²³ Pagkatapos nagbuoy siya ning tasa nga may ilimnon, nagpasalamat sa Dios kag gingtao sa inda. Kag sinda tanan hay nag-inom.

²⁴ Naghambay siya sa inda, “Ini ang akon dugò nga ibubò para mapalig-on ang kasugtanan agud mapatawad ang madamò nga tawo. ²⁵ Sa matuod

lang ginahambay ko sa indo, indì na ako mag-inom liwat ning ilimnon halin sa ubas* hasta sa adlaw nga magainom ako ning bag-o nga klasi ng ilimnon sa gingharian ng Dios.”

²⁶ Nagkanta sinda ning pagdayaw sa Dios. Pagkatapos nagkadto sinda sa Bukid ng mga Olibo.

Ang Propesiya ni Hesus nga indì siya Pagkilay-on ni Pedro

Mateo 26:31-35; Lucas 22:31-34; Juan 13:36-38

²⁷ Naghambay si Hesus sa inda, “Bayaan nindo ako tanan kay ginahambay ng Kasulatan, ‘Patyon ko ang pastor* kag magakawatakatak ang mga karnero.’ ²⁸ Pero pagkatapos nga mabanhaw ako, mauna ako sa indo didto sa Galilea.”

²⁹ Naghambay si Pedro kay Hesus, “Aber bayaan ka ninda tanan, ako indì gid!”

³⁰ Naghambay si Hesus sa iya, “Sa matuod lang ginahambay ko sa indo, sa ini gid nga gab-i bago magtuktuyaok ang suyog ning pangaduha, indì mo ako pagkilay-on ning tuyo ka beses.”

³¹ Pero nagpilit pa gid si Pedro nga nagahambay, “Indì gid ako maghambay nga wayà ta ikaw makilaya, aber patyon pa ako ninda kaibahan ka.”

Imaw da ang ginghambay ninda tanan.

Ang Pangamuyò ni Hesus sa Getsemane

Mateo 26:36-46; Lucas 22:39-46

³² Pagkatapos nagkadto sinda sa lugar nga ginatawag, Getsemane. Pag-abot ninda didto, naghambay si Hesus sa iya mga disipulo,

“Pungkò anay kamo diri mintras nagapangamuyò ako.” ³³ Gingdaya niya sina Pedro, Santiago* kag Juan sa una-unahan. Pagkatapos nagtunà siya magpangalisod kag naglain ang iya pamatyag. ³⁴ Ngani naghambay siya sa inda, “Daw mamatay ako kay sobra gid ang akon kalisod. Pabilin kamo diri kag magpamuyaw.”

³⁵ Pagkatapos nagkadto pa gid siya sa una-unahan, naghapà siya hasta ang iya agtang nagduot sa dutà kag nagpangamuyò nga kung puydi lang, ipalampas ang oras ng iya kamatayon. ³⁶ Nagpangamuyò siya, “Abba,† Amay, ang tanan nga butang posible sa imo. Ngani buy-a ini nga kahugaan sa akon. Pero bukon ang akon kagustuhan, kundi ang imo ang dapat matuman.”

³⁷ Pagbalik niya sa iya tuyo ka disipulo, naabutan niya sinda nga nagakatuyog. Naghambay siya kay Pedro, “Simon, nagakatuyog ka ba? Indi ka ba makapamuyaw aber isa lang ka oras?” ³⁸ Magpamuyaw kamo kag magpangamuyò para indi kamo madaog ng pagtintar. Gusto ng imo espiritu nga magtuman ng akon gingbilin, ugaling maluya ang imo lawas.”

³⁹ Nagkadto liwat si Hesus sa una-unahan kag nagpangamuyò. Imaw da gihapon ang iya ginghambay. ⁴⁰ Pagkatapos nagbalik siya liwat sa mga disipulo kag naabutan na naman niya sinda nga nagakatuyog kay ginapilaw gid sinda. Kag wayà sinda kasayod kung ano ang isabat sa iya.

---

† **14:36** 14:36 Abba sa Aramaic, ang gusto hambayon hay tatay.

⁴¹ Sa ikatuyo nga pagbalik niya sa inda, naghambay siya, “Nagakatuyog pa ba gihapon kamo kag nagapahuway? Tamà na inà! Nag-abot na ang oras nga ako nga Ungà ng Tawo itugyan sa mga makasasalà. ⁴² Bangon na! Sirua, yari na ang tawo nga nagatraidor sa akon.”

Ang Pagdakop kay Hesus

Mateo 26:47-56; Lucas 22:47-53; Juan 18:3-12

⁴³ Mintras nagahambay pa si Hesus, nag-abot si Judas nga isa sa dose nga disipulo. Kaibahan niya ang kadamò nga tawo nga may daya nga mga sundang kag mga pamakang. Gingsugò sinda didto ng mga pinunò nga pari, mga eskriba kag mga miyugdumaya ng Judio. ⁴⁴ Bago sinda nag-abot, gingbilinan na ng traidor ang mga madakop kung ano ang iya isinyas, “Ang tawo nga akon haruan imaw ang indo ginapangità. Dakpa nindo siya, day-a kag bantayi gid ning maayo.”

⁴⁵ Ngani pag-abot ni Judas, nagpalapit nga daan siya kay Hesus kag naghambay, “Maestro!” Kag gingharuan niya siya. ⁴⁶ Ngani gindakop ninda si Hesus. ⁴⁷ Pero ang isa sa mga kaibahan ni Hesus nga nagatindog hay naggabot ng iya maisot nga sundang kag ginglabò ang ulipon ng Pinakamataas nga Pari kag nautod ang iya talinga. ⁴⁸ Naghambay si Hesus sa mga nagdakop sa iya, “Tulisan ba ako nga kahinangyan gid magdaya pa kamo ning mga sundang kag mga pamakang para dakpon ako? ⁴⁹ Adlaw-adlaw yadto ako sa templo nga nagatudlò kag yadto da kamo, wayà nindo ako pagdakpa. Pero natatabò

ini para matuman ang mga ginahambay ng Kasulatan parti sa akon.”

⁵⁰ Kag gingbayaan siya ng tanan niya nga disipulo kag nagdyagan sinda palayò.

⁵¹ May isa ka soltero didto nga nagsunod kay Hesus nga nagatapis lang ng tela. Nadakop kuntà siya ninda, ⁵² ugaling nakahuyagpos siya, nganì nabilin ang tela kag nagdyagan siya nga nakauba.

Ang Pag-imbistigar kay Hesus sa Korte

Mateo 26:57-68; Lucas 22:54-55, 63-71; Juan 18:13-14, 19-24

⁵³ Gingdaya ninda si Hesus sa Pinakamataas nga Pari. Didto nagatipon ang tanan nga pinunò nga pari, ang mga miyugdumaya ng Judio kag ang mga eskriba. ⁵⁴ Si Pedro nagsunod da pero malayò-layò kay Hesus. Nagsuyod siya sa dyaag ng Pinakamataas nga Pari kag nagpungkò kaibahan ng mga gwardya malapit sa kalayo agud magpainit-init. ⁵⁵ Ang mga pinunò nga pari kag ang tanan nga miyembro ng Korte ng mga Judio* hay nagpangità ning mga ebidensya kontra kay Hesus agud maipapatay ninda siya, pero wayà gid sinda ning may nakità. ⁵⁶ Madamò ang nagtestigo ning pinusong kontra sa iya, pero wayà nagapareho ang inda mga pamatuod.

⁵⁷ May mga tawo pa gid didto nga nagtestigo ning pinusong kontra kay Hesus. Hambay ninda, ⁵⁸ “Nabatian namon siya nga naghambay, ‘Gubaon ko ini nga templo nga gingpatindog ng mga tawo kag sa suyod ng tuyo ka adlaw patindugon ko, ang iban nga templo nga bukon

mga tawo ang magahuman.’ ” ⁵⁹ Bisan ano ang ginghambay ninda, ang inda mga pamatuod hay wayà nagapareho.

⁶⁰ Nagtindog sa tungà ang Pinakamataas nga Parì kag nagpangutana kay Hesus, “Wayà ka ba ning maisabat sa ini nga mga akusasyon kontra sa imo?”

⁶¹ Wayà gid nagsabat si Hesus. Ngani gingpangutana siya liwat ng Pinakamataas nga Parì, “Ikaw ba ang Kristo nga Ungà ng Dios nga ginadayaw ng mga tawo?”

⁶² Nagsabat si Hesus sa iya, “Huo, ako! Kag makikità nindo ako nga Ungà ng Tawo nga nagapungkò hampig sa tuo ng Makagagahom nga Dios. Kag makikità da nindo ako sa mga panganod halin sa langit nga nagaabot sa kalibutan.”

⁶³ Pagkabatì adto ng Pinakamataas nga Parì, ginggisi niya ang iya barò sa kahangit kag naghambay, “Indì na kahinangyan ng mga testigo! ⁶⁴ Nabatian nindo ang iya paghambay ning malain kontra sa Dios, ano ang indo desisyon?”

Kag nagkaisa sinda nga sentensyahan siya nga patyon.

⁶⁵ Kag gingtunaan siya nga pilaan ng iban. Gingtabunan ninda ang iya hitsura kag gingsumbag. Pagkatapos naghambay sinda, “Sige, balitai kami! Sin-o ang nagsumbag sa imo?” Pagkatapos gingtinampà siya ng mga gwardya.

Wayà Pagkilay-a ni Pedro si Hesus

Mateo 26:69-75; Lucas 22:56-62; Juan 18:15-18, 25-27

66 Nang yadto pa si Pedro sa dyaag, may nag-abot nga isa sa mga ulipon nga babayi ng Pinakamataas nga Parì. 67 Pagkakità niya kay Pedro nga nagapainit-init sa kalayo, gingsirò niya siya ning maayo kag naghambay, “Kaibahan ka da ni Hesus nga taga-Nazaret!”

68 Pero nagbalibad si Pedro kag naghambay, “Wayà ako makakasayod ng imo ginahambay!” Pagkatapos nagkadto siya sa pwertahan paluwas.‡

69 Didto nakità naman siya ng ulipon nga babayi kag naghambay liwat sa mga tawo didto, “Ini nga lyaki hay isa sa mga kaibahan ni Hesus.”

70 Pero nagbalibad liwat si Pedro.

Malagat-lagat naghambay ang mga tawo didto kay Pedro, “Sigurado gid, ikaw hay isa sa iya mga kaibahan kay taga-Galilea ka da!”

71 Pero nagsumpà gid si Pedro kag naghambay, “Aber mamatay pa ako, wayà ko gid nakilaya ang tawo nga indo ginahambay!”

72 Kag adto nga daan nagtuktuyaok ning pangaduha ang suyog. Kag nadumduman ni Pedro ang ginghambay ni Hesus sa iya, “Bago magtuktuyaok ang suyog ning pangaduha, indi mo ako pagkilay-on ning tuyo ka beses.” Ngani nagtinangis siya kag nagdanguyngoy gid.

15

---

‡ **14:68** 14:68 Sa iban nga mga kopya ng Griego gingdugang: kag nagtuktuyaok ang suyog.

Ang Pagdaya kay Pilato

Mateo 27:1-2, 11-14; Lucas 23:1-5; Juan 18:28-

38

¹ Pagsubat nga daan ng adlaw, nagtipon ang mga pinunò nga pari kaibahan ang mga miyug-dumaya ng Judio, ang mga eskriba kag ang tanan nga miyembro ng Korte ng mga Judio, para magplano kung ano ang humanon kay Hesus. Ginggapos ninda si Hesus kag gingdaya agud itugyan kay Gobernador Pilato. ² Gingpangutana siya ni Pilato, “Ikaw ba ang hari ng mga Judio?”

Nagsabat si Hesus sa iya, “Ikaw ang naghambay inà.”

³ Madamò ang mga akusasyon ng mga pinunò nga pari kontra kay Hesus. ⁴ Ngani gingpangutana siya liwat ni Pilato, “Wayà ba ikaw ning may maisabat sa ini nga mga butang? Madamò gid ang inda akusasyon kontra sa imo!”

⁵ Pero wayà gid nagsabat si Hesus, ngani natingaya gid si Pilato.

Ang Pagsentensya kay Hesus

Mateo 27:15-26; Lucas 23:13-25; Juan 18:39-19:16

⁶ Kada Pyesta ng Pagligad ng Anghel, ang ginahuman ng gobernador hay nagapaluwas ning isa ka priso sunò sa ginapangayò ng mga tawo. ⁷ May isa ka priso didto nga ang pangayan hay Barabas. Ini nga tawo gingpriso kaibahan adtong mga nakapatay nang pagrebelde ninda kontra sa gobyerno. ⁸ Madamò nga tawo ang nagpalapit kay Pilato kag gingpangayò ninda nga humanon niya liwat ang nagamnan niya kada

Pyesta. ⁹ Nagpangutana siya sa inda, “Gusto ba nindo nga buhian ko ang hari ng mga Judio para sa indo?” ¹⁰ Nasayuran gid ni Pilato nga naiili ang mga pinunò nga pari kay Hesus, ngani gingtugyan ninda siya sa iya. ¹¹ Pero gingsuysugan ng mga pinunò nga pari ang mga tawo nga si Barabas ang inda pangayuon nga paluwason, bukon si Hesus. ¹² Nagpangutana si Pilato sa inda liwat, “Ano ang akon humanon sa tawo nga indo ginatawag, Hari ng mga Judio?” ¹³ Nagsinggit sinda, “Ilangang siya sa krus!” ¹⁴ Pero nagpangutana si Pilato sa inda, “Basi, ano ba nga sala ang iya nahuman?” Pero gingtuduhan pa gid ninda ang pagsinggit, “Ilangang siya sa krus!” ¹⁵ Ngani tungod gusto ni Pilato nga paburan ang mga tawo, gingpaluwas niya si Barabas para sa inda. Pero si Hesus hay iya gingpalatigo kag gingtugyan sa mga sundalo agud ilangang sa krus.

*Ang Pag-insulto ng mga Sundalo kay Hesus
Mateo 27:27-31; Juan 19:2-3*

¹⁶ Gingdaya ng mga sundalo si Hesus sa suyod ng palasyo ng gobernador nga ginatawag, Pretoryo, kag gingtawag ninda ang tanan nga batalyon ng mga sundalo nga magtipon didto. ¹⁷ Kag gingbutangan ninda siya ning kapa nga maron. Ginghamanan ninda ning kورونا nga tunukon kag gingsuksok ini sa iya uyo. ¹⁸ Pagkatapos ginatiaw-tiawan ninda siya, ginakamusta-kamusta nga ang hambay, “Mabuhay, ang Hari ng mga Judio!” ¹⁹ Kag gingpinukoy ninda siya ning baston sa iya uyo

kag gingpil-an da ninda siya. Gingluhod-luhuran ninda siya nga daw nagasamba. ²⁰ Pagkatapos ng inda pag-ininsulto, ging-uba ninda ang kapa nga maron kag gingsuksukan ninda siya liwat ng iya barò. Tapos gingdaya ninda siya sa luwas para ilangsang sa krus.

Ang Paglangsang kay Hesus sa Krus

Mateo 27:32-44; Lucas 23:26-43; Juan 19:17-27

²¹ Mintras nagapanaw sinda paluwas, namsumpong ninda ang isa ka tawo nga halin sa baryo. Ang iya pangayan hay si Simon nga taga-Cyrene, tatay nina Alexander kag Rufus. Gingpilit ninda siya nga magpas-an ng krus ni Hesus. ²² Pagkatapos gingdaya ninda si Hesus sa lugar nga ginatawag, Golgota (nga gusto hambayon, Lugar ng Bungò). ²³ Pag-abot ninda didto, gingtaw-an ninda si Hesus ning ilimnon nga may halò nga mira*, pero wayà siya maginom. ²⁴ Pagkatapos ginglangsang ninda siya sa krus kag gingparte ninda ang iya mga barò paagi sa palabunutan agud masayuran kung ano nga parte ang mabuoy ng kada isa. ²⁵ Mga alas nuwebe ng aga, ginglangsang ninda si Hesus sa krus. ²⁶ May karatula sa ibabaw ng iya uyo kag imaw ini ang nakasulat nga akusasyon kontra sa iya, 'Ang Hari ng mga Judio.' ²⁷ May duha didto ka tulisan nga inda da ginglangsang sa krus, ang isa sa tuo ni Hesus kag ang isa sa iya waya. ²⁸ [Sa ini nga paagi natuman ang ginahambay ng Kasulatan, 'Gingtratar siya nga isa sa mga kriminal.']

²⁹ Ang mga tawo nga nagapang-agi didto hay nagaliong-liong nga ginainsulto si Hesus. Hambay ninda, “Hay! Ikaw nga nagahambay nga gubaon mo ang templo kag sa suyod ng tuyo ka adlaw patindugon mo liwat, ³⁰ panaog dirà sa krus kag luwasa ang imo kaugalingon!”

³¹ Ginainsulto da siya ng mga pinunò nga parì kag mga eskriba. Naghambay sinda sa isa kag isa, “Gingtabangan niya ang iban, pero indi niya kaya nga tabangan ang iya kaugalingon! ³² Siruon ta abi niyan kung makapanaog dirà sa krus ang Kristo nga Hari ng Israel, agud magpati kita sa iya.” Pati ang mga ginglangsang kaibahan niya hay nagainsulto da sa iya.

Ang Pagkamatay ni Hesus

Mateo 27:45-56; Lucas 23:44-49; Juan 19:28-30

³³ Nang alas dose na ng adlaw, nagduyom ang bilog nga lugar hasta alas tres ng hapon. ³⁴ Nang alas tres na ng hapon, nagsinggit si Hesus ning makusog, “Eloi, Eloi lema sabachtani?” (Ang gusto ini hambayon, “Dios ko, Dios ko, basi gingpabay-an mo ako?”)

³⁵ Ang iban nga nagatindog didto nga nakabati ng iya gingsinggit naghambay, “Pamati, ginatawag niya si Elias!” ³⁶ May isa ka tawo didto nga nagdyagan, gingbuoy niya ang espongha kag ginglum-oy sa maaslom nga ilimnon. Gingtakod niya ini sa punta ng kuhit kag gingpalapit kay Hesus para supsupon niya. Naghambay siya, “Pabay-i siya! Siruon ta abi kung maabot si Elias para buy-on siya sa krus.”

³⁷ Nagsinggit si Hesus ning makusog kag nabugtuan siya ning ginhawa.

³⁸ Kag nagisi sa tungà ning duha kaparte ang kurtina ng templo halin sa ibabaw paubos.

³⁹ Nang makità ng kapitan ng mga sundalo nga nagatindog sa atubangan ng krus kung pauno nabuy-an ning ginhawa si Hesus, naghambay siya, “Matuod gid ini nga tawo hay Ungà ng Dios!”

⁴⁰ Sa malayò-layò may mga babayi da nga nagatan-aw sa nagakatabò. Kaibahan ninda sina Maria nga taga-Magdala, Maria nga nanay ni Santiago kag ng iya maguyáng nga si Joses kag si Salome. ⁴¹ Sinda ang nagasunod kag nagaserbisyo kay Hesus, tunà nang yadto pa siya sa Galilea. Kag may madamò pa nga mga babayi nga nagtukad da sa Jerusalem nga kaibahan niya.

Ang Paglubong kay Hesus

Mateo 27:57-61; Lucas 23:50-56; Juan 19:38-42

⁴²⁻⁴³ Nang mamatay si Hesus hay Adlaw nga Inugpreparar, kay ang pagtunod ng adlaw imaw na ang Adlaw nga Inugpahuway*. Ngani nagpamuguso kag nagkadto si Jose nga taga-Arimatea kay Pilato para pangayuon ang lawas ni Hesus kay hapon na. Siya hay isa nga ginarespito nga miyembro sa Korte ng mga Judio kag nagahuyat siya sa paghahari ng Dios. ⁴⁴ Pagkabatì ni Pilato nga si Hesus hay patay na, natingaya siya. Ngani gingpatawag niya ang kapitan ng mga sundalo kag gingpangutana kung matuod ba nga patay na siya. ⁴⁵ Nang mabatian ni Pilato ang gingbalità

ng kapitan, gingtugutan niya si Jose nga buyon ang lawas. ⁴⁶ Ngani nagbakay si Jose ning mahay kag maayo nga klasi nga tela. Pagkatapos gingpatunton niya ang lawas ni Hesus sa krus kag gingpaputos ning tela. Gingpabutang niya ang lawas sa isa ka lubungan nga ginghuman sa alihid ng bakuyod. Kag gingpapaligid niya ang mabahoy nga bato para masarhan ang pwertahan ng lubungan. ⁴⁷ Nagatan-aw sina Maria nga taga-Magdala kag Maria nga nanay ni Joses kung sa diin ginglubong si Hesus.

16

Ang Pagkabanhaw ni Hesus

Mateo 28:1-8; Lucas 24:1-12; Juan 20:1-10

¹ Pagkatapos ng Adlaw nga Inugpahuway, nang manayumsom na, si Maria nga taga-Magdala, si Maria nga nanay ni Santiago kag si Salome hay nagbakay ning pahumot para makadto sa lubungan kag pahiran ang lawas ni Hesus. ² Aga pa gid ng una nga adlaw ng simana, nagkadto sinda sa lubungan. ³⁻⁴ Mintras nagapanaw sinda, nagpinangutan-an sinda, “Sino baya ang aton pangabayon nga magpaligid ng bato nga nagasara sa pwertahan ng lubungan?” (Kay sobra kabahoy ang bato.) Pero pag-abot ninda didto, nakità ninda nga napaligid na ang bato. ⁵ Ngani nagsuyod sinda sa lubungan kag nakità ninda ang isa ka soltero nga nakabarò ning putì nga nagapungkò hampig sa tuo. Kag hinadlukan gid sinda.

⁶ Pagkatapos naghambay ang soltero sa inda, “Ayaw kamo mahadlok! Sayod ko nga ginapangità nindo si Hesus nga taga-Nazaret nga ginglangsang sa krus. Wayà siya diri! Nambahaw na siya! Sirua nindo ang gingbutangan sa iya.

⁷ “Kadto kamo, balitai nindo ang iya mga disipulo lalò na gid si Pedro, nga nauna na siya sa indo sa Galilea. Didto nindo siya makikità sunò sa iya ginghambay sa indo.”

⁸ Ngani nagluwas ang mga babayi sa lubungan kag nagdyagan nga nagapangurog kay sobra gid ang inda katingaya. Wayà sinda nagbalità aber kanin-o kay ginahadlukan gid sinda.

Ang Mahabà nga Katapusan ng Maayong Balità sunò kay Marcos

⁹ [Aga pa gid ng una nga adlaw ng simana, nambahaw si Hesus. Una gid siya nagpakità kay Maria nga taga-Magdala, nga dati anay may pito nga demonyo nga gingpalayas ni Hesus.

¹⁰ Nagkadto si Maria sa mga tagasunod ni Hesus nga nagakalisod kag nagatinangis kag gingbalitaan niya sinda. ¹¹ Pero wayà sinda nagpati sa iya gingbalità nga buhì si Hesus kag nagpakità sa iya.

¹² Pagkatapos adto, nagpakità si Hesus nga iba ang iya hitsura sa duha niya nga tagasunod nang nagapakadto sinda sa baryo. ¹³ Ngani nagbalik sinda sa Jerusalem kag gingbalitaan ninda ang iban nga mga kaibahan nga si Hesus hay nagpakità sa inda. Pero wayà da sinda nagpati.

14 Nang ulihi nagpakità naman si Hesus sa onse nga disipulo mintras nagakaon sinda. Gingsabyaw niya sinda kay wayà sinda ning pagtuo kag matugas ang inda mga uyo, kay wayà sinda nagapati sa gingbalità ng mga nakakità sa iya nga nabanhaw na siya. 15 Kag naghambay si Hesus sa inda, “Magkadto kamo sa tanan nga tawo sa bilog nga kalibutan kag iwali ang Maayong Balità sa tanan nga tawo. 16 Ang aber sin-o nga magtuo kag magpabawtismo maluwas, pero ang indì magtuo parusahan ng Dios. 17 Kag ini nga mga milagro ang makikità sa mga tawo nga nagatuo sa akon: paagi sa akon pangayan magapalayas sinda ning mga demonyo; magahambay sinda ning iban nga mga linggwahe nga wayà ninda nasayuri; 18 kung makahawid sinda ning mga sawa o kung makainom ning aber ano nga hilò indì sinda mauno; kag kung itungtong ninda ang inda mga kamot sa may mga sakit, magaayo.”

*Ang Pagbalik ni Hesus sa Langit
Lucas 24:50-53; Ginghamman 1:9-11*

19 Pagkatapos maghambay ni Hesus sa inda, gingdaya siya palangit kag nagpungkò hampig sa tuo ng Dios. 20 Kag nagwali ang iya mga tagasunod aber diin nga lugar. Gingbuligan sinda ng Ginoo kag gingpamatuuran ang gingwali ng mga tagasunod paagi sa mga milagro nga inda ginghamman. Kabay pa.]

*Ang Matag-od nga Katapusan ng Maayong
Balità sunò kay Marcos*

(v 9) [Nagkadto ang mga babayi kay Pedro kag sa iya mga kaibahan kag gingbalitaan ning matag-od parti sa ginghambay sa inda. (v 10) Pagkatapos adto, gingsugò ni Hesus ang iya mga tagasunod sa bilog nga kalibutan agud iwali ninda ang balità nga balaan kag indi maduduyà para sa kaluwasan nga wayà katapusan. Kabay pa.]

lxxxviii

**Bag-o nga Kasugtanan
Romblomanon: Bag-o nga Kasugtanan (New
Testament)**

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Romblomanon)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

4de624ce-34e7-5a8f-a597-674e8f806461